

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه و سر فصل دروس

دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی

گروه علوم اجتماعی

مصوب شده و تمهیل شده ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی
موافق ۱۳۸۷/۸/۱۱

بسم الله الرحمن الرحيم
برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی

گروه: علوم اجتماعی	کمیته تخصصی: جغرافیا
رشته: ژئومورفولوژی	گرایش:
دوره: کارشناسی	کد رشته:

شورای برنامه ریزی آموزش عالی در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۱ بر اساس طرح دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی که توسط گروه علوم اجتماعی تهیه شده و به تایید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب): موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج): موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۷/۸/۱۱ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره ششصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

۱۳۸۷/۸/۱۱

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی که از

طرف گروه پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره ششصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ

۱۳۸۷/۸/۱۱ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی صحیح

است و به مورد اجرا گذاشته شود.

محمد مهدی ز(هدی

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رجبعی
بروزئی

دبیر شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

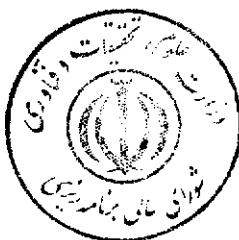
جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش حالت

برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته رئومورفولوژی

فصل اول: مشخصات کلی

۱- ضرورت

خصلت ابسطاطی و واگرایانه دایرۀ علوم و معارف مختلف که در پی تحقیقات، اکتشافات و اختراعات گوناگون و با تکیه بر ابزارها و تکنیکهای مختلف صورت می‌گیرد، همواره موجب گشوده شدن افقهای جدیدی در عرصه‌های علم و دانش می‌شود. این مسئله علاوه بر اینکه مطرح شدن پارادایمهای جدیدی را به دنبال دارد، رشته‌های مختلف علوم را از لحاظ کمی و کیفی متأثر می‌کند و ضرورت‌هایی را نیز از جهت ایجاد رشته‌ها و گرایش‌های مختلف و جدید مطرح می‌نماید. مطالعه، شناخت و آموزش زوایای جدید مطرح شده در علوم، مستلزم بازنگری و روزآمد کردن رشته‌ها و مطالب آموزشی آنهاست و از این دیدگاه، برنامه‌ریزی درسی و تدوین برنامه‌های آموزشی و سرفصلهای مربوطه فرایندی است که همواره باید دستخوش اصلاحات، بازنگری و تغییرات مداوم باشد تا بتواند همگام با پیشرفت و توسعه علوم و فنون، یافته‌های جدید را در برنامه‌های آموزشی دانشگاهها و مراکز آموزشی بگنجاند. چرا که دانشگاهها و مراکز آموزش عالی عهده دار رسالت‌هایی چون تولید دانش، تربیت نیروی متخصص مورد نیاز جامعه، گسترش فناوری، نوآوری و خلاقیت هستند و امروزه صاحب‌نظران معتقدند دستیابی به توسعه در سایه به کارگیری دانش روز و فناوری پیشرفت‌های حاصل می‌شود. بنابراین، برای قرار گرفتن در جاده توسعه و جلوگیری از عقب ماندگی باید شرایطی فراهم شود که دانشگاهها بتوانند دانشجویان را به کارگیری فناوری جدید و پذیرش مسئولیت‌های مختلف در سطح سازمانها و جامعه پرورش دهند مراکز علمی مختلف از جمله یونسکو تحقق جامعه دانایی محور را مشروط به وجود آن دسته از گروههای انسانی تحصیلکرده در مراکز علمی، پژوهشی و تحقیقاتی می‌دانند که توانسته باشند در این مراکز علاوه بر فراغیری علوم نظری و تئوری‌های علمی، روش‌های تبدیل علوم را به فعالیت‌های درآمده و تولید کننده ارزش آموخته باشند و بتوانند علوم فرا گرفته شده را کاربردی کنند.

اگرچه افزایش اعتبارات آموزشی و پژوهشی یکی از راههایی است که می‌تواند در جهت افزایش کیفیت و کمیت آموزش و پژوهش در جوامع مؤثر واقع شود ولی چنانچه برنامه‌های آموزشی و سرفصلهای

مربوطه از کیفیت و کمیت لازم برخوردار نباشند، نتایج مطلوب و مورد نظر حاصل نخواهد شد و صرف ساعتها وقت و هزینه برای تدریس مطالبی که فاقد کارآیی لازم بوده و با نیازهای جامعه تناسبی ندارند، هیچ توجیهی ندارد و فارغ التحصیلان با اندک آموخته‌های ضعیف در مواجهه با نیازهای جامعه و بازار کار، خود را کاملاً درمانده و بی‌تجربه خواهند دید. از این رو ضروری است که برنامه‌های آموزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی علاوه بر انطباق با استانداردهای جهانی با نیازهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی جامعه و بازار کار هماهنگ باشد و آموزش عالی تربیت کننده نیروی انسانی ماهر، متخصص و روزآمد مورد نیاز کشور در همه زمینه‌ها باشد.

جغرافیا به عنوان علم "فضاشناسی" از حیث بنیادی و علم "فضاسازی" از حیث کاربردی، همپای سایر رشته‌های علمی باید دائماً در فرایند بازنگری، نوسازی و روزآمد شدن قرار گیرد. از اواسط دهه ۱۹۷۰ مسئولیت و اقدامات جغرافیدانان در جهت شناخت مسائل و ابعاد فضایی زندگی بشر و دستیابی جوامع به رفاه و آرامش و نیز کمک به بهزیسی انسان در مکان و فضای جغرافیایی مورد توجه قرار گرفته و ضرورت توسعه پایدار را مطرح کرده است.

کاربردی کردن علم جغرافیا و استفاده از آموزه‌های این علم مستلزم وجود فارغ التحصیلانی است که آموخته‌های آنها با نیازهای جامعه همخوانی داشته باشد تا بتوانند به راحتی در بازار اشتغال جذب شده و با به کارگیری آموخته‌های خود در جامعه نقش‌آفرینی کنند. نیل به این اهداف نیازمند وجود رشته‌های تخصصی - کاربردی مختلف در جغرافیا می‌باشد.

بیکاری فارغ التحصیلان جغرافیا در ایران تا اندازه زیادی ناشی از این است که آموخته‌های فارغ التحصیلان این رشته در قالب برنامه‌های درسی با نیازها و بازار اشتغال جامعه تناسب چندانی نداشته است.

نگاهی به سرفصلهای برخی از دروس رشته‌های جغرافیا نشان می‌دهد که بخشی از این سرفصلها علاوه بر اینکه فاقد نوآوریهای علمی می‌باشند، مهارت‌های کاربردی لازم را نیز در جهت آماده‌سازی فارغ التحصیلان برای جذب در بازار اشتغال در اختیار آنها قرار نمی‌دهد.

بنابراین هدف از بازنگری و اصلاح سرفصلهای موجود و تدوین سرفصلهای جدید که با مشارکت موثر و فعال اعضاي محترم هیأت علمي گروههای جغرافیاى دانشگاههای مختلف صورت گرفته است را می توان تلاشی در جهت نوسازی علم جغرافیا در ایران از حیث بنیادی و نظری و نیز افزایش مهارت‌های کاربردی فارغ‌التحصیلان آن برای جذب در بازار اشتغال جامعه دانست.

از آنجا که ژئومورفولوژی نیز به عنوان یکی از رشته‌های موجود در مجموعه علوم جغرافیایی دانشی ترکیبی از علوم فرم شناسی ارضی به شمار می‌رود که دیدگاه‌های گوناگون برنامه ریزی را در حوزه علوم محیطی مطرح می‌کند شایسته توجه ویژه است. این دانش سعی دارد ضمن برآوردهی دقیق تر از منابع ارضی راههای بهره‌مندی از آن را در توسعه و آمایش سرزمین تدوین نماید و بدیهی است که این مهم تنها معطوف به منابع صرف زمینی نبوده و عامل فرهنگ انسانی را در تدوین اصول بهره‌مندی از زمین مد نظر دارد. بطوریکه میتواند در تبیین تحولات محیطی از یکسو و درک پایداری‌های محیطی و جوامع بشری از سوی دیگر به ما یاری دهد.

با توجه به اینکه ایران از جمله کشورهای بلاخیز و در حال توسعه می‌باشد و آنچه در مناطق دیگر در مورد محیط تجربه شده است، نباید در اینجا تکرار شود و از سوئی در برنامه چشم انداز بیست ساله توجه به حوادث طبیعی و پایداری در مسائل زیست محیطی مورد توجه بالایی قرار گرفته است، لذا تربیت افراد متخصص در زمینه تولید ادبیات و شناسائی محیط و پایداری‌های محیطی ضرورت تمام دارد. ضمن آنکه مواد مورد لزوم این بخش اجبارا به تقویت مبانی کشورشناسی ما خواهد انجامید و این خود قدم نخستین در مسیر توسعه کشور است.

۲- تعریف

جغرافیا در مفهوم امروزین خود علم مکان و فضا است. وظیفة جغرافیدانها کشف قانونمندیها، الگوهای روابط فضایی و تشریح، تحلیل و تفسیر الگوهای مکانی- فضایی پدیده‌ها است. یکی از ویژگیهای فضای جغرافیایی دگرگونی دائمی و مرتب عناصر و محیطهای طبیعی و چشم اندازهای انسانی و

فرهنگی می‌باشد که این مسئله موجب ایجاد قلمروها و مرزهای جدیدی در این علم می‌شود. از این‌رو مهمترین و در عین حال بیچیده‌ترین بخش مطالعات جغرافیایی، تشریح و تفسیر عوامل جغرافیایی فضاساز نه تنها به عنوان عوامل ثابت و غیرقابل تغییر، بلکه به مفهوم متغیر و ناپایدار آن در زمان و مکان است.

۳- هدف

با توجه به جنبه‌های نظری و کاربردی علم جغرافیا و اهمیتی که امروزه این علم در شناخت فضای زندگی انسان و راهگشایی و حل بسیاری از مسائل و مشکلات آن یافته است، هدف از آموزش جغرافیا تربیت کارشناسانی است که ضمن فرآگیری جنبه‌های نظری و تئوریک علم جغرافیا و ارتقاء آن، از مهارت‌های تخصصی - کاربردی لازم در جهت کمک به ایجاد فضای زیست بهینه و پایدار و نیز افزایش رفاه انسان در جامعه برخوردار باشند.

۴- ساختار برنامه آموزشی و تعداد واحدها

برای تحقق اهداف آموزشی و پژوهشی مقطع کارشناسی جغرافیا، برنامه آموزشی رشته‌های آن به ترتیبی تنظیم شده است که هر گروه از دروس پایه، ناحیه‌ای، اختیاری و تخصصی - کاربردی به وجهی منطقی و نظام یافته مکمل یکدیگر باشد. این دروس به صورت دروس پایه (۶۰ واحد)، دروس ناحیه‌ای (۱۴ واحد)، دروس اختیاری (۶ واحد از بین ۱۸ واحد) و دروس تخصصی - کاربردی (۳۵ واحد) تنظیم شده است. مجموعه این دروس به علاوه ۲۱ واحد دروس عمومی جمعاً ۱۳۶ واحد است که دانشجو باید در دوره کارشناسی آنها را بگذراند. همچنین ۴ واحد از دروس اختیاری می‌تواند توسط گروه مربوطه پیشنهاد شود. دروس مذبور از یک سو در برگیرنده چهارچوب نظری علم جغرافیا و ارتباط وابستگی عرصه‌های گوناگون این علم است و از سوی دیگر متناسب با ایجاد زمینه‌ها، مهارت‌ها و آمادگی‌های لازم برای قبول مسئولیتهای شغلی در جامعه می‌باشد.

۵- طول دوره و شکل نظام آموزشی

طول دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی ۸ نیمسال تحصیلی است که طول هر نیمسال مطابق نظام آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۱۷ هفته می باشد.

۶- سفرهای علمی و آموزش‌های تكمیلی میدانی و عملی

شناخت همه‌جانبه مسائل جغرافیایی بدون مشاهدات علمی امکانپذیر نمی‌باشد. بازدیدهای علمی اعم از بازدیدهای کوتاه مدت چند ساعته تا چند روزه (۱ - ۷ روز به تشخیص گروه جغرافیا) مکمل دروس نظری است و دانشجویان را از ذهن‌گرایی به واقع‌گرایی سوق داده و آنها را به درک صحیح از پدیده‌های فضایی و محیطی رهنمون می‌شود. لازم‌ترین نقش بینایی بازدیدهای علمی-آموزشی را می‌توان در اهداف عمده زیر بیان کرد:

۱- کمک به تفہیم مفاهیم و مسائل جغرافیایی که در کلاس آموخته شده است؛

۲- دانشجو در محیط‌ها و موقعیت‌های جدید معلومات و برداشت‌های تازه‌ای کسب می‌کند؛

۳- حس کنجکاوی شخصی دانشجو پرورش یافته و او را در شناخت صحیح محیط و فضای جغرافیایی یاری می‌دهد؛

۴- دانشجو مهارت‌های اولیه مانند خواندن نقشه و تشخیص عوارض و کاربرد روش‌های علمی را در بررسی و فهم چشم‌اندازها و پدیده‌های طبیعی، انسانی و کالبدی و نیز مفاهیمی چون پراکندگی فضائی، هماهنگی مکانی، تفاوت‌های مکانی و درک یکپارچگی و سیستماتیک دیدن محیط را تجربه می‌کند.

آموزش‌های تكمیلی عملی و میدانی هر درس مطابق آن چیزی است که در جدول سرفصل درس مربوطه تعیین شده است. اجرای این آموزشها با توجه به امکانات دانشگاه و بر اساس تصویب شورای گروه خواهد بود. در مجموع در سرفصل ۲۰ واحد (۱۰ درس) از دروس این برنامه سفر علمی پیش

بینی شده است که عبارتند از: همه دروس ناحیه ای ایران، «مخاطرات طبیعی» از مجموعه دروس پایه و «ژئومورفولوژی ساحلی ایران» و «ژئومورفولوژی مناطق خشک ایران» از مجموعه دروس تخصصی - کاربردی. بدیهی است گذراندن این دروس بدون سفر علمی ناتمام تلقی خواهد شد.

۷- نحوه تدریس

در جدول ها و نیز سرفصلهای هریک از دروس، تخصص استاد مورد نیاز برای تدریس آن مشخص شده است و گروههای آموزشی موظف به رعایت تخصصهای مورد نیاز برای تدریس هریک از دروس می باشند. برای دروسی که استاد متخصص مشخص نگردیده، تعیین آن به عهده گروه مربوطه می باشد.

نکته: در گروههای آموزشی جغرافیا که برای برخی از دروس استاد متخصص وجود ندارد، گروه آموزشی موظف است نسبت به جذب استاد متخصص اعم از استخدام، مدعو، حق التدرس و... اقدام نماید و چنانچه استاد متخصص مربوطه وجود نداشت، موقتاً به مدت یک سال یکی از اساتید گروه (که به تخصص مورد نیاز نزدیکتر بوده و علاقمند باشد) به تشخیص شورای گروه، تدریس این درس را به عهده گرفته و مطالعات و بررسیهای لازم را جهت کسب آمادگی در زمینه تدریس این درس را انجام خواهد داد.

۸- پروژه

رشته ژئومورفولوژی در قسمت دروس کاربردی دارای درسی تحت عنوان پروژه به ارزش ۳ واحد می باشد که در چارچوب شرایط مندرج در سرفصل مربوطه، دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی خود آن را زیر نظر یکی از اساتید متخصص گروه می گذارد.

۹- دلایل تأسیس

رشته ژئومورفولوژی در مجموعه رشته های علمی جغرافیا برای مقطع کارشناسی به دلایل زیر طراحی شده است.

۱- تکمیل ساختار دانشگاهی رشته ژئومورفولوژی کشور در همه مقاطع و تأمین پیش نیاز تخصصی مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری.

۲- تأمین نظر کمیته برنامه ریزی جغرافیای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مبنی بر طراحی رشته ژئومورفولوژی در مقطع کارشناسی به عنوان رشته ای پویا و رو به رشد.

۳- کاربردی کردن ژئومورفولوژی و تأمین نیاز جامعه و کشور از حیث بالا بردن توان کارشناسی در زمینه مطالعات ژئومورفولوژیک و نیز تأمین نیازهای کشور در زمینه برنامه ریزی مطالعات پدیده های فضایی و آمايش در بعد ژئومورفولوژیک.

۴- هدایت دانشجویان علاقه مند در مقطع کارشناسی جغرافیا به سوی هویت یابی تخصصی و نیز یافتن مهارتهای علمی برای جذب در بازار اشتغالی جامعه.

۱۰- مشخصات

این رشته علاوه بر دروس پایه، ناحیه ای ایران و اختیاری، دارای ۳۵ واحد درس تخصصی - کاربردی بوده که شامل دروس مبانی در ژئومورفولوژی و نیز دروس مهارتی، عملی و کاربردی می باشد و ۳ واحد آن را پروژه عملی تشکیل می دهد، تا دانشجویان آموخته های نظری خود را در محیط واقعی و در قالب انجام یک پروژه به کار گیرند. بدین ترتیب دانشجویان جغرافیا ضمن هویت یابی تخصصی برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر این رشته قادر خواهند بود در چهارچوب نیازهای اشتغال کشور جذب بازار کار شوند.

۱۱- ملاحظات اجرایی:

این رشته در دانشگاههایی که مجوز برگزاری آن را دارند، در گروه یا دانشکده جغرافیا اجرا می‌شود و تدریس دروس آن عمدتاً توسط استادی جغرافیای طبیعی انجام می‌گردد. درس پروژه مطابق شرایط مندرج در سر فصل مربوطه در ارتباط با یک موضوع طبیعی- فضایی، نظیر موضوعات بالای طبیعی، مکانیابی پروژه‌های عمرانی از منظر متغیرهای آمایشی و مخاطرات زمینی، مطالعات طبیعی شهری و روستایی و نظایر آن انجام می‌شود.

مطلوب مورد نیاز سرفصل‌های دروس رشته، عموماً در منابع مندرج در ذیل آنها قابل دستیابی است. بنابراین برای دروسی که کتاب ویژه‌ای وجود ندارد، استادی می‌توانند از منابع مزبور مطالب را تهیه و در قالب جزو درسی و یا کتاب ارائه دهند.

۱۲- کاربردها

هدف از ایجاد این رشته تربیت افرادی است که قادر به درز و بازسازی شرایط محیطی و منابع ارضی و تبیین رابطه این شرایط با ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی جوامع باشند. انتظار می‌رود تربیت یافتنگان این رشته قادر به شناخت و تحلیل توان‌های محیطی و نقش عوامل طبیعی و فرهنگ انسانی در تکوین تکامل برنامه ریزی‌های توسعه جامعه امروزی باشند.

دانش آموختگان رشته ژئوموفولوژی در سازمانها و حوزه‌های شغلی زیر قادر به انجام خدمت و ایفای نقش کارشناسی می‌باشند:

- ۱- وزارت کشور: در زمینه‌های حوادث غیر مترقبه و غیره.
- ۲- وزارت جهاد کشاورزی: در زمینه‌های کارشناسی تحلیل فضایی پدیده‌های طبیعی در فضای منطقه‌ای و بین‌المللی، تحلیل مسائل مربوط به بلایای طبیعی، خشکسالی‌ها، منابع طبیعی آب
- ۳- وزارت نیرو: برای کارشناسی پدیده‌های طبیعی - فضایی مرتبط با وظایف ذاتی آنها، برنامه ریزیهای آمایشی و مکانیابی پروژه‌های عمرانی و سدها از حیث متغیرهای طبیعی.

۴- نهادهای عالی سطح ملی، ریاست جمهوری، وزارت خانه های دفاع، جهت کارشناسی در موضوعات مربوط به آمیش سرزمین، بلایای طبیعی، تاکتیک های رزمی و صحنه طبیعی آن.

۱۳- نقش و توانائی

تریبت شدگان این رشته ضمن پاسخ گوئی به نیاز برنامه چشم انداز بیست ساله به عنوان محققین جوان میتوانند بخش عمده ای از نیازهای کارشناسی این سرزمین در زمینه بلایای طبیعی و برنامه ریزی مسائل طبیعی در شهر و روستا و مقیاس منطقه ای را تدارک و بر غنای ادبیات تحقیقی ایران در حوزه ژئومورفولوژی و علوم محیطی بیافزایند.

۱۴- ضرایب و مواد آزمون

ضرایب و مواد آزمون ورودی رشته ژئومورفولوژی به شرح جدول زیر است. سازمان سنجش آموزش کشور موظف است ضرایب این جدول را در آزمون ورودی دانشگاهها در سال ۱۳۸۸ ه.ش. و بعد از آن اعمال نماید.

عنوان مطلب	علوم اجتماعی	علوم اقتصاد	ریاضیات و آمار	جغرافیا	ماده درسی آزمون
رشته					ژئومورفولوژی
۲	۲	۲	۲	۴	

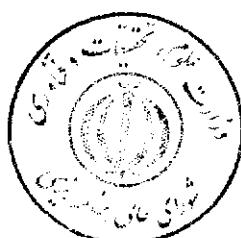
جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زئومورفولوژی

فصل دوم: جداول برنامه

جدول شماره ۱ - دروس پایه (الزامی)

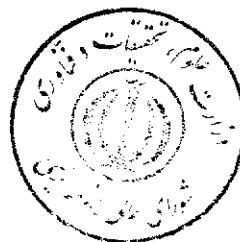
کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیشنياز
			عملی	نظری	جمع		
۱	فلسفه و سیر تکوین علم جغرافیا	۲	-	-	۳۴ ۳۴	از اساتید متخصص رشته جغرافیا	-
۲	روش تحقیق (نظری)	۲	-	-	۳۴ ۳۴	متخصص روش تحقیق	-
۳	ریاضیات مقدماتی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	ریاضیدان	-
۴	آمار و احتمالات	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان متخصص آمار	-
۵	زمین در فضا	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان ریاضی	-
۶	مبانی زمین شناسی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	ژئومورفولوگ	-
۷	مبانی ژئومورفولوژی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	ژئومورفولوگ	مبانی زمین شناسی
۸	مبانی آب و هواشناسی (۱)	۲	-	-	۳۴ ۳۴	اقلیم شناس	مبانی سنجش از دور
۹	مبانی آب و هواشناسی (۲)	۲	-	-	۳۴ ۳۴	اقلیم شناس	مبانی آب و هواشناسی (۱)
۱۰	مبانی هیدرولوژی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	هیدرولوگ-اقلیم شناس	-
۱۱	جغرافیای خاکها	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان طبیعی	-
۱۲	مبانی محیط زیست	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان طبیعی	-
۱۳	مخاطرات طبیعی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان طبیعی	مبانی ژئومورفولوژی، مبانی آب و هواشناسی (۱)
۱۴	مخاطرات انسانی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان سیاسی	-
۱۵	مبانی جغرافیای جمعیت	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان جمعیت	-
۱۶	مبانی جغرافیای اقتصادی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان اقتصادی	-
۱۷	مبانی جغرافیای سیاسی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان سیاسی	-
۱۸	مبانی جغرافیای فرهنگی	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان فرهنگی یا انسانی	-
۱۹	مبانی جغرافیای گردشگری	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان گردشگری یا انسانی	-
۲۰	مبانی جغرافیای شهری	۲	-	-	۳۴ ۳۴	جغرافیدان شهری	-

ادامه جدول شماره ۱ - دروس پایه (الزامی)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیشنباز
			عملی	نظری	جمع		
۲۱	مبانی جغرافیای روستایی	۲	-	۳۴	۳۴	جفرافیدان روستایی	-
۲۲	سیاست و فضا	۲	-	۳۴	۳۴	جفرافیدان سیاسی	-
۲۳	اصول و روش‌های برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۲	مبانی جغرافیای شهری	-	۳۴	برنامه‌ریز منطقه‌ای	-
۲۴	اصول و روش‌های آمایش سرزمین	۲	-	۳۴	۳۴	متخصص آمایش - برنامه ریز منطقه‌ای	-
۲۵	نقشه خوانی	۲	-	۳۴	۱۷	کارتوجراف	-
۲۶	نقشه برداری	۲	نقشه خوانی	۳۴	۱۷	نقشه بردار	نقشه خوانی
۲۷	کارتوجرافی و تهیه نقشه‌های موضوعی	۲	نقشه خوانی	۳۴	۱۷	کارتوجراف	نقشه خوانی
۲۸	مبانی سنجش از دور	۲	نقشه خوانی	۳۴	۱۷	متخصص سنجش از دور	مبانی سنجش از دور
۲۹	مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)	۲	مبانی سنجش از دور	۳۴	۱۷	متخصص GIS	مبانی سنجش از دور
۳۰	فناوری اطلاعات (IT)	۲	-	۳۴	۱۷	متخصص IT	-
جمع							۶۰

جدول شماره ۲ - دروس ناحیه ای ایران (الزامی)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیشنياز
			عملی	نظری	جمع		
۱	ژئومورفولوژی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	ژئومورفولوژی	مبانی ژئومورفولوژی
۲	آب و هوای ایران	۲	-	۳۴	۳۴	اقلیم شناس	مبانی آب و هواشناسی (۱) و (۲)
۳	جغرافیای جمعیت ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان جمعیت یا انسانی	مبانی جغرافیای جمعیت
۴	جغرافیای اقتصادی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان اقتصادی	مبانی جغرافیای اقتصادی
۵	جغرافیای سیاسی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان سیاسی	مبانی جغرافیای سیاسی
۶	جغرافیای شهری ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان شهری	مبانی جغرافیای شهری
۷	جغرافیای روستایی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان روستایی	مبانی جغرافیای روستایی
		۱۴				جمع	

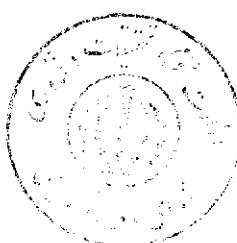

جدول شماره ۳ - دروس اختیاری

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیشنباز	
			عملی	نظری	جمع			
۱	اصول و روش‌های مطالعات ناحیه‌ای	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان	-	
۲	مطالعات منطقه‌ای (خلیج فارس)	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان سیاسی	-	
۳	ناواحی جغرافیایی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان	-	
۴	جغرافیا و جهانی شدن	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان سیاسی	-	
۵	مبانی جغرافیای ارتباطات	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان انسانی	-	
۶	تحلیل فضایی	۲	آمار و احتمالات- مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان ریاضی	-
۷	منابع آب ایران	۲	مبانی هیدرولوژی	-	۳۴	۳۴	هیدرولوگ-اقلیم شناس	-
۸	به پیشنهاد گروه مربوطه	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان	-	
۹	به پیشنهاد گروه مربوطه	۲	-	۳۴	۳۴	جغرافیدان	-	
جمع		۱۸						

توضیح ۱- دانشجویان مقطع کارشناسی جغرافیا باید از میان ۱۸ واحد دروس اختیاری تعداد ۶ واحد را با موافقت گروه مربوطه انتخاب کرده و بگذرانند.

توضیح ۲- عنوان و سرفصل های دروس شماره ۸ و ۹ با توجه به تشخیص ضرورت توسط گروه چهارم دانشگاه مربوطه پیشنهاد شده و به تصویب مقام ذی صلاح در آن دانشگاه خواهد رسید.

جدول شماره ۴ - دروس تخصصی - کاربردی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه	پیشنياز
			عملی	نظری	جمع		
۱	ژئومورفولوژی ساحلی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	ژئومورفولوگ	ژئومورفولوژی ایران
۲	ژئومورفولوژی اقلیمی	۲	-	۳۴	۳۴	ژئومورفولوگ	مبانی ژئومورفولوژی، مبانی آب و هواشناسی
۳	ژئومورفولوژی مناطق خشک ایران	۲	-	۳۴	۳۴	ژئومورفولوگ	ژئومورفولوژی ایران
۴	ژئومورفولوژی ایران	۲	-	۳۴	۳۴	ژئومورفولوگ	مبانی ژئومورفولوژی
۵	تکنیک ترسیم نقشه‌های ژئومورفولوژی	۲	۳۴	۱۷	۵۱	ژئومورفولوگ	نقشه خوانی نقشه برداری
۶	کاربرد سنجش از دور در ژئومورفولوژی	۲	۳۴	۱۷	۵۱	متخصص سنجش از دور - ژئومورفولوگ	مبانی سنجش از دور
۷	فرسایش	۲	۳۴	۱۷	۵۱	ژئومورفولوگ	جغرافیای خاکها
۸	کارهای میدانی و آزمایشگاهی در ژئومورفولوژی	۲	۳۴	۱۷	۵۱	ژئومورفولوگ	-
۹	ژئومورفولوژی کاربردی	۲	۳۴	۳۴	۳۴	ژئومورفولوگ	مبانی ژئومورفولوژی
۱۰	کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در ژئومورفولوژی	۲	۳۴	۱۷	۵۱	GIS متخصص	مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)
۱۱	مدیریت منابع آب ایران	۲	۳۴	۳۴	۳۴	هیدرولوگ	مبانی آب و هواشناسی (۱) و (۲)
۱۲	ژئومورفولوژی شهری	۲	۳۴	۳۴	۳۴	ژئومورفولوگ	مبانی ژئومورفولوژی
۱۳	تفییرات محیطی و تکنیکهای ارزیابی آن	۲	-	۳۴	۳۴	ژئومورفولوگ	-
۱۴	هیدرولوژی کاربردی	۲	-	۳۴	۳۴	ژئومورفولوگ	مبانی هیدرولوژی
۱۵	کاربرد ژئومورفولوژی در برنامه‌ریزی محیطی	۲	-	۳۴	۳۴	ژئومورفولوگ	مبانی ژئومورفولوژی
۱۶	هیدرولوژی	۲	-	۳۴	۳۴	هیدرولوگ	مبانی ژئومورفولوژی - مبانی هیدرولوژی
۱۷	پروژه	۳	۵۱	-	۵۱	ژئومورفولوگ	انتخاب در سال آخر
جمع							

جمهوری اسلامی ایران

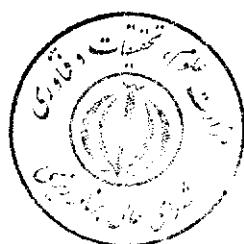
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش حالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زئومورفولوژی

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش اول: سرفصل دروس پایه (الزامی)

سوفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

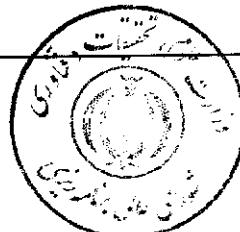
عنوان درس:	فلسفه و سیر تکوین علم جغرافیا		
نوع واحد: نظری	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد	تعداد ساعت:	ساعه‌های فیزیکی: دارد
از اساتید متخصص رشته جغرافیا سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □			
<p>اهداف: هدف عمده این درس آشنایی کردن دانشجو برای ورود به مباحث و روش‌های جغرافیایی است. با توجه به تحول علم جغرافیا در گذر زمان و مطرح شدن پارادایم‌های جدید، این امکان را در اختیار دانشجو قرار می‌دهد که با آزادی اندیشه یکی از انگاره‌های مطرح در جغرافیا را انتخاب کند و به عنوان پایگاه فکری از آن استفاده نماید. بی تردید دانشجویی هدفمند در انجام مطالعات و تحقیقات، موفق تر از دانشجویی خواهد بود که بدون هدف و به صورت جسته و گریخته به جمع آوری اطلاعات بپردازد. شاید بتوان گفت یکی از اهداف اصلی این درس ارتقای بینش دانشجویان باشد، زیرا دانستن اطلاعات مکانی بدون ارتباط فلسفی، علم جغرافیا را از سطح یک علم Science تا حد دانش Knowledge تقلیل می‌دهد.</p>			
سرفصل‌ها: <ul style="list-style-type: none"> ۱- تبیین فلسفی موضوع درس (تعريف جغرافیا از نظر مکتبها و پارادایم‌های مختلف) ۲- تعیین قلمرو جغرافیا به عنوان یک علم بین رشته‌ای ۳- سیر تکاملی جغرافیا از آغاز تا کنون (اندیشه‌شناسی جغرافیا در گذر زمان) ۴- مهمترین دیدگاهها و مکاتب جغرافیایی (جبر گرایی، امکان گرایی، رادیکال، چشم انداز، سازمان فضایی و ...) ۵- مفاهیم اصلی و اساسی در جغرافیا (انسان، محیط، فضا، مکان، کنش متقابل و ...) ۶- اصول فلسفی علم جغرافیا (علیت، تعمیم، رابطه، تحول، عاملیت فاعل انسانی، اجتماع تلقیضی) ۷- نظریه‌های جدید در قلمرو جغرافیا (در زمینه فمینیسم، گردشگری، اقتصاد سیاسی، فضا، عاملیت انسان، ساختار گرایی و پسا-ساختار گرایی، پست مدرنیسم) ۸- مدل‌های مفهومی و کمی در چهارچوب جغرافیای کمی (مقداری) ۹- روش‌ها و تکنیک‌های تحلیل فضای جغرافیایی ۱۰- مسائل و مباحث قابل چالش در جغرافیا (جهانی شدن، هویت مکانی و ...) ۱۱- وضعیت جغرافیا در ایران از آغاز تا کنون ۱۲- نتیجه گیری از بنیانهای نظری 			
منابع اصلی: <ul style="list-style-type: none"> ۱- شکویی، حسین (۱۳۷۵)، اندیشه‌های نو در فلسفه جغرافیا، جلد اول، تهران: انتشارات گیتاشناسی. ۲- بلات، آلیسون و ویلس، جین (۱۳۸۶)، دگر اندیشی در فلسفه جغرافیا، توجه حسین حاتمی نژاد، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- پوراحمد، احمد (۱۳۸۶)، فلسفه و قلمرو جغرافیا، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۴- شبیلینگ، زاگ (۱۳۷۷)، جغرافیا چیست؟ ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات محقق. ۵- فرید، یدالله (۱۳۷۹)، شناخت شناسی و مبانی جغرافیای انسانی، اهر: دانشگاه آزاد اسلامی اهر. ۶- شکویی، حسین (۱۳۸۲)، فلسفه‌های محیطی و مکتب‌های جغرافیایی، تهران: انتشارات گیتاشناسی. 7- Husain, Majid. (1995). Evaluation of Geographical Thought. New Delhi: Rawat Publication. 			

منابع فرعی:

- ۱- جانسون، ای، فیر چایلد (۱۳۷۰)، اصول جغرافیا، ترجمه حسین حاتمی نژاد، تهران: انتشارات سحاب.
- ۲- شکوئی، حسن (۱۳۶۴)، جغرافیای کاربردی و مکتب‌های جغرافیایی، مشهد: آستان قدس رضوی.
- ۳- هاگت، بیتر (۱۳۷۶)، جغرافیای ترکیبی نو، ترجمه: شاپور گودرزی نژاد، تهران: سمت.
- ۴- درتو، ماکس (۱۳۷۴)، جغرافیای انسانی، ترجمه سیروس سهامی، تهران: انتشارات رایزن.
- ۵- جغرافیا، ماهیت و قلمرو (۱۳۷۳)، مجموعه مقالات سمینار سمت، تهران: انتشارات سمت.
- ۶- کلاؤل، بل (۱۳۷۲)، جغرافیای نو، ترجمه سیروس سهامی، مشهد.
- ۷- هولت جنس، آریلد (۱۳۷۶)، جغرافیا (تاریخ، مفاهیم، مکتبها)، ترجمه جلال تبریزی، تهران: انتشارات سیر و سفر.
- ۸- فرید، یداله (۱۳۵۳)، سیر اندیشه در قلمرو جغرافیای انسانی، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
- ۹- لاکست، ایو (۱۳۶۸)، جغرافیا نخست در خدمت جنگ، ترجمه ابوالحسن سروقد مقدم، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۱۰- دولفوس، اولیویه (۱۳۷۰)، تحلیل جغرافیایی، ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات نیکا.
- ۱۱- دولفوس، اولیویه (۱۳۶۹)، فضای جغرافیایی، ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات نیکا.
- ۱۲- میدارل، ادوارد (۱۳۴۳)، سارندگان استرالزی نو، ترجمه محمد علی پیروزان، تهران: انتشارات کتابهای جیبی.
- ۱۳- جانستون، رونالد (۱۳۷۹)، مسئله جا و مکان جغرافیایی، ترجمه جلال تبریزی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه.

سروصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: روش تحقیق (نظری)
■ نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: متخصص روش تحقیق	□ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و اصول روش تحقیق علمی از بعد نظری.			
سرفصل ها:			
<p>۱- فلسفه و قواعد پژوهش علمی</p> <p>۲- تعریف مفاهیم پایه (علم، نظریه، قانون علمی، استدلال، متغیر و انواع آن)</p> <p>۳- انواع تحقیقات و پژوهش های علمی (بر اساس هدف- بر اساس ماهیت و روش)</p> <p>۴- فرایند پژوهش علمی (پنج مرحله)</p> <p>۵- گزینش و تشریح مسئله پژوهش</p> <p>۶- تدوین فرضیه</p> <p>۷- جامعه آماری و نمونه گیری (انواع، روش و برآورد حجم نمونه)</p> <p>۸- روش های گردآوری اطلاعات (کتابخانه ای - میدانی)</p> <p>۹- تجزیه و تحلیل اطلاعات و داده ها و ارزیابی فرضیه ها</p> <p>۱۰- تنظیم و تدوین گزارش تحقیق</p> <p>۱۱- روش تهیه طرح تحقیق</p> <p>۱۲- الگوها و روش های ارجاع دهنده</p> <p>۱۳- کاربرد تکنیکها و نرم افزارهای آماری و گرافیکی در تبیین و تنظیم گزارش تحقیق</p>			
منابع:			
<p>۱- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: سمت.</p> <p>۲- آسایش، حسین؛ مشیری، سید رحیم (۱۳۸۱)، روش شناسی و تکنیکهای تحقیق علمی در علوم انسانی با تأکید بر جغرافیا، تهران: نشر قومس.</p> <p>۴- خاکی، غلامرضا (۱۳۷۸)، روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی، تهران: مرکز تحقیقات علمی کشور با همکاری کانون فرهنگی انتشارات درایت.</p> <p>5- Taylor, Bill & Others. (2006). Research methodology. New Delhi: Prentice-Hall of India</p> <p>6- Lind say, James M. (1997). Techniques in Human Geography. London: Rout ledge</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	دروس پیش نیاز؛ ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
ریاضیات مقدماتی			
استاد متخصص برای تدریس:			
ریاضیدان			
اهداف: آشنایی با ریاضیات پایه.			
سرفصل ها:			
۱. خط، مختصات دکارتی، معادله خط ۲. فاصله نقاط و ... ۳. حد، حد یک تابع ۴. قضایای مربوط به حد و ... ۵. لگاریتم ۶. مروری بر مثلثات ۷. سینوس، کسینوس و ... ۸. روابط مثلثاتی ۹. مشتق ۱۰. تعریف و مفهوم هندسی ۱۱. مشتق تابع مثلثاتی و کاربردهای مشتق ۱۲. بردارها ۱۳. مولفه های برداری و بردارهای یکه، مدل سازی حرکت گلوله، معادلات پارامتری در هندسه تحلیلی، مختصات فضایی، بردارها و فاصله در فضا، حاصلضرب اسکالر دو بردار، حاصلضرب برداری دو بردار			
منابع اصلی:			
۱- توماس، جرج و فینی، راس (۱۳۸۱)، حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی، ترجمه مهدی بهزاد، سیامک کاظمی و علی کافی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی. ۲- جانستون، آر.جی و تیلور، بی. جی. حسابان (۱) تالیف مهندس عبدالکریم شایکان .			

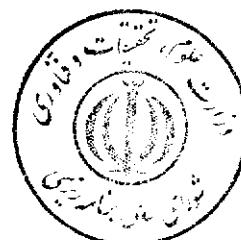
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: آمار و احتمالات	تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: متخصص آمار	۳۴ ساعت: دارد ☒ ندارد ☐	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف: آشنایی با آمار توصیفی و احتمالات			
سرفصل ها:			
<p>۱- مفاهیم و تعاریف</p> <p>- آمار، داده ها، اطلاعات، مشاهدات و متغیرها، داده های برداری (جهت دار)، جامعه و نمونه</p> <p>- علامتها و نشانه ها (علامت جمع، ضرب، انحرافات، مجذور انحرافات، مجموع انحرافات، مجموع مجذور انحرافات، نمادهای علمی و گرد کردن)</p> <p>۲- سازماندهی و توزیع فراوانی مشاهدات شامل نمایش توزیع فراوانی (جدول توزیع های کیفی و جدول توزیع های کمی برای داده های گستته، پیوسته و توزیع های توان) و نمایش ترسیمی توزیع های فراوانی (نمودار توزیع فراوانی کیفی و کمی)</p> <p>۳- مشخصات عمومی مشاهدات</p> <p>- فراسنچ های مرکزی (شامل میانگین، میانه و مد یا نما) و مقایسه آنها</p> <p>- تغییر پذیری (دامنه تغییرات، انحراف متوسط از میانگین، واریانس و انحراف معیار)</p> <p>- نمایش ترسیمی مشخصات مرکزی - پراکندگی</p> <p>- آستانه ها شامل چندک (چارک ها، دهک ها و صدک ها و نمایش ترسیمی آن ها)، دامنه چارکی و رتبه چندکی</p> <p>- گشتاورها</p> <p>- معیارهای شکل توزیع داده ها (چولگی و کشیدگی)</p> <p>- مقایسه فراسنچ ها و آماره ها</p> <p>- مشخصات توصیفی داده های برداری (جهت دار)</p> <p>۴- تبدیل و تغییر مقیاس و موقعیت داده ها (تبدیل های خطی نظیر تفاضل گیری، نمره های معیار و تبدیل های غیر خطی شامل تبدیل های باکس، کاکس و تبدیل های توانی)</p> <p>۵- همبستگی خطی ساده و تعبیر آن، ضریب تعیین و مفهوم آن</p> <p>۶- رگرسیون: رگرسیون خطی ساده، رگرسیون خطی دو متغیره</p> <p>۷- احتمال</p> <p>- مفاهیم، رویکردهای و خواص مقدماتی احتمال شامل: فضای نمونه، پیشامد، نحوه نمایش داده ها در تحلیل های احتمال، احتمال تجمعی، دوره بازگشت، بخت (نسبت وقوع) و محتمل ترین پیشامد، جبر پیشامدها (اجتماع پیشامدها، مکمل (متهم) دوپیشامد، تفاضل دو پیشامد، جمع احتمال و ضرب احتمال ها)، احتمال شرطی و قضیه بیز، قواعد شمارش (جایگشت، ترکیب)</p> <p>- متغیر تصادفی، توزیع احتمال،تابع احتمال، تابع توزیع (تابع احتمال تجمعی)، توابع توزیع تجمعی توان، اميد ریاضی و واریانس</p> <p>- متغیر تصادفی گستته و توزیع های مریوط (توزیع احتمال یکنواخت گستته، متغیرهای تصادفی برنولی و توزیع دو جمله ای، توزیع دو جمله ای منفی، توزیع هندسی، توزیع چند جمله ای، توزیع فوق هندسی، توزیع بواسون)</p> <p>- متغیر تصادفی پیوسته و توابع احتمال مریوط (توزیع یکنواخت، توزیع نرمال، قضیه حد مرکزی و توزیع نرمال</p>			

استاندارد، توزیع لوگ نرمال، توزیع لوگ نرمال سه متغیره، خانواده توزیع گاما شامل توزیع نمایی، توزیع ویبول، توزیع بتا، توزیع پیرسون تیپ یک و توزیع مربع کای (خی دو)، توزیع t
- توزیع های حدی شامل توزیع گامبل، پیرسون تیپ ۳ و ...

منابع اصلی:

- ۱- وحیدی اصل، محمد قاسم (۱۳۷۹)، «آمار و احتمال در جغرافیا جلد اول»، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
- ۲- آذر، عادل و مومنی، منصور (۱۳۸۱)، «آمار و کاربرد آن در مدیریت ج اول»، تهران: انتشارات سمت.
- ۳- مهدوی، مسعود (۱۳۷۳)، آمار و روش‌های تجزیه تحلیل داده‌ها در جغرافیا، تهران: نشر قومس.
- ۴- مهدی‌نژاد، محمود (۱۳۷۸)، مقدمه‌ای بر اصول و روش‌های آمار در جغرافیا، اصفهان: انتشارات کبیر.
- ۵- طاهرخانی، مهدی و مهدوی، مسعود (۱۳۸۴)، کاربرد آمار در جغرافیا، تهران: انتشارات قومس.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:			
زمین در فضا			
دروس پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری تعداد واحد: ۲ واحد	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان ریاضی
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با اجرام سماوی - شناخت قوانین حاکم بر حرکت اجرام سماوی - آشنایی با چگونگی بهره گیری انسان از فضا 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- تعاریف و مفاهیم پایه فضا، کیهان، کهکشان و ... ۲- چگونگی تولد جهان ۳- بررسی منظمه شمسی (ویژگی خورشید و انواع سیارت) ۴- صورتهای فلکی، سیارکها، ستارگان دنباله دار، شهاب ها و شهاب سنگها ۵- تبیین ویژگی های زمین و ماه (حرکت وضعی و انتقالی) ۶- قوانین حرکت و گرفتگی ها ۷- زمان و تقویم ۸- حاکمیت انسان در فضا 			
منابع اصلی:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- دالکی، احمد (۱۳۸۰)، زمین در فضا، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی. ۲- مستوفی الممالکی، رضا (۱۳۷۵)، مبانی نجوم و جغرافیای ریاضی (زمین و فضا)، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی. ۳- قواتی، عزت الله (۱۳۷۹)، مقدمه ای بر جغرافیای ریاضی (زمین در فضا)، تهران: انتشارات گفتمن. ۴- عدالتی، تقی و خرخی، حسن (۱۳۷۴)، اصول و مبانی جغرافیای ریاضی (زمین در فضا)، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی. ۵- گنجی، محمدحسن و دیگران (۱۳۷۸)، زمین در فضا، تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	دروس پیش نیاز؛ ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
مبانی زمین‌شناسی			
استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ			
اهداف: زمین زیستگاه و کاشانه ما است و هدف از این درس، شناخت هر چه بهتر سازندها و سنگها، و نیروهای طبیعی است که بر زمین و شکل گیری آن تأثیر داشته است.			
سرفصل‌ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- مقدمه (نکات تاریخی زمین‌شناسی، منظره زمین، زمین پر تکاپو، چرخه سنگ) ۲- ماده و کانیها ۳- سنگ‌های آذرین (تبلور مagma، بافت‌های آذرین، ترکیب کانی شناسی، نام گذاری سنگ‌های آذرین، منابع معدنی فرآیندهای آذرین)، فعالیت‌های آذرین (طبیعت فعالیت‌های آتش‌نشانی، موادی که طی سوران خارج می‌شوند آتش‌نشانها و فورانهای آتش‌نشانی، فورانهای شکافی، آتش‌نشانها و آب و هوای فعالیت آذرین نفوذی، فعالیت‌های آذرین زمین ساخت صفحه ای) ۴- سنگ‌های رسوی (انواع سنگ‌های رسوی، تبدیل رسوبات به سنگ‌های رسوی، طبقه بندی سنگ‌های رسوی اشکال مخصوص سنگ‌های رسوی، منابع انرژی از سنگ‌های رسوی) ۵- سنگ‌های دگرگونی (دگرگونی، عوامل دگرگونی، تغییرات بافتی و کانی شناسی، سنگ‌های دگرگونی متداول محل پیدایش سنگ‌های دگرگونی، منابع معدنی و فرآیندهای دگرگونی) ۶- حرکت ثقلی مواد و عمل آبهای جاری به طور خلاصه ۷- کف اقیانوسها، زمین لرزه‌ها و درون زمین ۸- زمین ساخت صفحه ای، تشکیل کوهها، زمان در زمین‌شناسی، تاریخ زمین 			
منابع اصلی:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- تاریبک، ج و لوتنگن، ف (۱۳۷۲)، مبانی زمین‌شناسی، ترجمه رسول اخروی، تهران: وزارت آموزش و پرورش انتشارات مدرسه. ۲- اوبروچف (۱۲۶۸)، مبانی زمین‌شناسی، ترجمه عبدالکریم قریب، تهران: انتشارات خوارزمی. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	مبانی زئومورفولوژی		
دروس پیش نیاز: مبانی زمین شناسی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲ واحد	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس:	زئومورفولوگ
هداف:			
<p>زئومورفولوژی علمی است که پدیده های طبیعی که در سطح زمین فرم ها را به وجود می آورند و همین طور فرم های ناشی از آن پدیده ها را مورد مطالعه قرار می دهد. با توجه به اینکه هر گونه بهره وری از سطح زمین با پدیده ها و فرم های ناشی از عملکرد آنها مواجه می شود، لذا اهداف این درس شناخت فرآیندها و فرم های سطح زمین و مد نظر قرار دادن آنها در برنامه ریزی است.</p>			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> - مقدمه (دامنه، تالوگ، بر جستگی بین دو دره، فرسایش، لیتولوژی، ساختمن زمین، ویژگیهای شکل افقی و عمودی سطح زمین - فرآیندهای داخلی تغییر دهنده سطح زمین (فرآیندهای کوهزایی، حرکات اپیروژنیک، تظاهرات اتشفسانی و اشکال آنها) - فرآیندهای بیرونی تغییر دهنده سطح زمین (هوازدگی - فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی - تشکیل خاک و مناطق مربوط به آن) - حرکات توده ای و اشکال ناشی از آن (حرکات توده ای سست تر، حرکات توده های سنگ از سنگ اساس) - اشکال ناشی از آب (توانایی کار آب های روان، دره ها، روند توسعه شکل زائی ناشی عمل آب) - ترکیب اشکال بزرگ (گروه فرم هایی با ساختار ساده، سرزمین های هموار، کواستا، گروه فرم هایی با ساختار پیچیده، کوهستانها) - تمایز آب و هوایی فرم ها، شکل ها در آب و هوای مرطوب (چشم اندازهای دره ای در آب و هوایی کاملاً مرطوب، اشکال کارستیک)، گروه فرم های مرطوب به آب و هوای مرطوب سرد، گروه فرم های نیمه یخساری، شکل های مربوط به آب و هوای نیمه مرطوب (اشکال یخچالی، عمل بین درحال حرکت، اشکال یخچالی در حوزه یخچال درون قاره ای، اشکال کوهستانی ناشی از یخچال)، اشکال در آب و هوای خشک (عوامل تأثیر گذار در آب و هوای خشک، گروه های شکلی در آب و هوای خشک، توسعه اشکال مناطق خشک) - اشکال سواحل و کف دریا (شکل ها و توسعه سواحل، تقسیم بندی و طبقه بندی سواحل، جزایر و ساخت مرجانی، زئومورفولوژی کف دریا) - اشکال ناشی از انسان 			
منابع اصلی:			
<ol style="list-style-type: none"> - احمدی، ح (۱۳۷۸)، زئومورفولوژی کاربردی، فرمیشن ای، جلد ۱، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. - دریو، ماکس (۱۳۷۰)، زئومورفولوژی اقیانوسی و دینامیک خارجی، ترجمه مقصود خیام، تبریز: انتشارات نیا. - محمودی، ف (۱۳۷۶)، زئومورفولوژی ساختمنی، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور. 			
4- Easterbrook, D.J. 1999. Surface Processes and Landforms. (2nd. Ed.). Prentice-Hall 5- Selby, M. J. 1993. Hillslope materials and processes. Oxford U.P. Call No. GB448 6- S44 1993 Fookes, P.G., Lee, E.M. and Griffiths, J.S., 2007. Engineering Geomorphology. CRC Press, Boca Raton, Florida (US edition) 6- MACHATSCHKE- F.(1973): Geomorphology STUTTGART- B.G.TEUBNER GERMANY			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی آب و هواشناسی (۱)		
وضعیت پیش نیاز؛ مبانی سنجش از دور	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت	۳۴	استاد متخصص برای تدریس:
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ اقلیم شناس			
اهداف:			
<p>تعريف آب و هواشناسی، شناخت رابطه این علم با جغرافیا. شناخت ساختار اتمسفر، شناسایی عناصر هوا و آب و هوای تمیز بین علم هواشناسی و علم آب و هواشناسی. توصیف و تبیین تابش دما، رطوبت و بارش. توصیف پراکندگی فضایی این عناصر در سطح جهانی.</p>			
سرفصل ها:			
<p>۱. شناخت علم آب و هواشناسی</p> <ul style="list-style-type: none"> - هوا و آب و هوای علم هواشناسی و علم آب و هواشناسی. عناصر هوا و آب و هوای عوامل آب و هوای رابطه بین آب و هواشناسی و جغرافیا و علم هواشناسی و علوم دیگر. - شاخه های علم آب و هواشناسی از نظر موضوع و مقیاس مکانی. - منابع داده های آب و هواشناسی. ایستگاه های هواشناسی، ماهواره های هواشناسی، رادار هواشناسی. 			
<p>۲. ساختار اتمسفر</p> <ul style="list-style-type: none"> - تمایز بین هوا (air) و هوای (weather). - ترکیبات اتمسفر - لایه های اتمسفر، اتمسفر استاندارد. نقش ازن. 			
<p>۳. تابش</p> <ul style="list-style-type: none"> - تابش و قوانین آن. انرژی الکترومغناطیسی و طیف آن، نظریه های منوجی و ذره ای نور. - تابش موج کوتاه خورشیدی و تابش موج بلند زمینی. - عوامل موثر در تابش خورشیدی شامل ارتفاع و سمت خورشید و تغییرات آنها در طول سال و روز. مسیر حرکت خورشید. - شدت تابش و مدت تابش و تغییرات آنها در روی زمین و در طول سال و روز. ثابت خورشیدی. - انجام تمرین های مختلف در مورد ویژگی های تابش و تغییرات آن بر روی زمین و در طول روز و سال. - تاثیر اتمسفر بر روی تابش خورشیدی شامل انعکاس، پخش، جذب، و عبور. عوامل جذب و پخش انرژی خورشید در اتمسفر. - انرژی خورشیدی در سطح زمین. انواع انرژی تابشی، انعکاسی، و جذبی. عوامل موثر بر انعکاس انرژی و انواع انعکاس. آلبدوی زمین. - جذب انرژی و عوامل موثر بر آن و چگونگی سرنوشت آن پس از جذب راههای دفع انرژی از سطح زمین شامل گرمایی محسوسه تبخیر و تابش عوامل موثر بر بیلان انرژی سطح زمین. - بیلان انرژی سیاره زمین. - تغییرات انرژی در سطح زمین. 			
<p>۴. دما</p> <ul style="list-style-type: none"> - تعریف دما و شاخص های دما. مقیاس های اندازه گیری دما - دما سنج ها 			

- عوامل موثر بر دما

- تابش ، تغییرات روزانه و سالانه تابش. اختلاف فاصله بین دما و تابش.
- ارتفاع، افت محیطی دما، وارونگی دمایی و انواع آن. نوسان روزانه و سالانه دما. فصول. نفوذ عمودی دما در زمین و اتمسفر.

- پوشش زمین شامل آبها جنگل ها و زمینهای برهنه.

- توده های هوا

- جریان های اقانوسی

- ابرناکی آسمان

- پراکندگی فضایی دما

- شاخص بری بودن

۵ رطوبت

- شاخص های اندازه گیری رطوبت

- حالات مختلف رطوبت در طبیعت

- توزیع جغرافیایی رطوبت

- فرایند های اشباع و تراکم در طبیعت

- عوامل موثر در اشباع و تراکم رطوبت

- انواع اشکال تراکم شامل مه و ابر

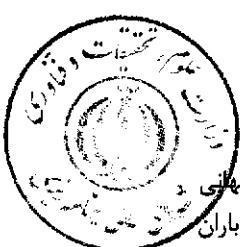
- انواع مه

- انواع ابر

۶ بارش

- شرایط ایجاد بارش

- انواع نزولات جوی

- پراکندگی بارش در سطح جهانی

- تحلیل مناطق پرباران و کم باران

- بیابان و نیمه بیابان و معیار های شناسایی آنها. فرمول ها و مدل های مختلف شناخت مناطق خشک و بیابان.

- خشکسالی

نکته: در همه مباحث تمرین های عملی در کلاس و به صورت تحقیق داده خواهد شد. نقشه ها و نمودار های کتاب بحث خواهد شد.

منابع:

- ۱- علیجانی، بهلول و کاویانی، محمد رضا (۱۳۸۶)، مبانی آب و هواشناسی، تهران: انتشارات سمت.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس :	مبانی آب و هواشناسی (۲)		
تعداد واحد:	۲	نوع واحد:	وضعیت پیش نیاز :
نظری	مبانی آب و هواشناسی (۱)	نیاز	نیاز
استاد متخصص برای تدریس:			
اقلیم شناس			
اهداف: مطالعه و شناخت فشار هوا و پراکندگی آن. شناخت باد. الگوهای فشار در سطح زمین و سطوح بالای اتمسفری			
سرفصل ها:			
۱- فشار هوا و واحد های اندازه گیری آن			
<ul style="list-style-type: none"> - قانون گازها عوامل موثر در تعییر فشار هوا. اتمسفر پایدار و ناپایدار. - حرکتهای اتمسفری و باد. عوامل موثر در ایجاد باد مانند شب فشار و نیروی کوریولیس و نیروهای اصطکاک و گریز از مرکز و جاذب مرکز. - اندازه حرکت زاویه ای - سیستم های فشار حرارتی و دینامیکی - پراکندگی فشار در سطح زمین. کمر بندهای فشار. - جريان های اقیانوسی - انواع باد ها از نظر مقیاس مکانی. بادهای محلی و بادهای عمومی. - مدل های ارایه شده برای وزش بادهای عمومی مانند مدل هدلی مدل سه سلوی فرل. - اجزای گردش عمومی هوا در مناطق مختلف زمین (حاره، برون حاره و قطبی) - مدل روزیابی و اصل چرخندگی. بادهای غربی و موجهای آنها تاوه قطبی. - گردش موسمی 			
۲- سیستم های سینوپتیک			
<ul style="list-style-type: none"> - نقشه های هوا - سیستم های سطح بالا شامل موجهای بلند و کوتاه، - هسته های سرعت، انواع رودبادها، شاخص های وزش. - سیستم های سینوپتیک سطح زمین-مانند - توده های هوا، جبهه ها. - سیکلون ها و آنتی سیکلون ها. ویژگی های هر کدام از نظر عناصر اقلیمی - مراکز تشکیل و مسیر های حرکت سیکلونها - سیستم های کوچک مقیاس منطقه برون حاره مانند تندر ها و توفندها. - سیستم های سینوپتیک منطقه حاره مانند بادهای شرقی موج های شرقی - سیکلون ها و توفان های حاره ای. 			
نکته: درهمه مباحث تمرین های عملی در کلاس و به صورت تحقیق داده خواهد شد. نقشه ها و نمودار های کتاب بحث خواهد شد.			
منابع:			
۱- علیجانی، بهلول و کاویانی، محمد رضا (۱۳۸۶)، مبانی آب و هواشناسی، تهران؛ انتشارات سمت.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

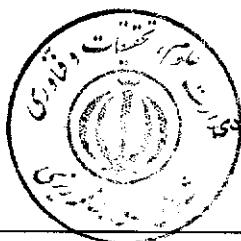
مبانی هیدرولوژی			
نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: هیدرولوگ-اقلیم شناس	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با چرخه آب در کره زمین - آشنایی با مبانی شناخت حوضه های آبریز - شناخت ویژگی های آبهای ورودی به حوضه های آبریز - آشنایی با مبانی تشکیل جریانهای سطحی 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- تعاریف و مفاهیم هیدرولوژی و انواع علوم آن، چرخه هیدرولوژی ۲- آشنایی با پارامترهای هیدرولوژیک ۳- شناخت ویژگی های حوضه های آبریز و آشنایی با مبانی فیزیوگرافیک آنها ۴- شناخت ورودیهای حوضه های آبریز شامل بارش های جوی ۵- روش های هیدرومتری ۶- بررسی و تحلیل هیدروگراف جریان ۷- آشنایی با آبهای زیرزمینی ۸- شناخت بیلان آب کشور و حوضه های آبریز ایران 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- علیزاده، امین (۱۳۸۳)، هیدرولوژی کاربردی، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی. ۲- مهدوی، محمد (۱۳۸۰)، هیدرولوژی کاربردی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- موحد دانش، علی اصغر (۱۳۷۸)، هیدرولوژی آبهای سطحی ایران، تهران: انتشارات سمت. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: جغرافیای خاکها	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیای طبیعی	تعداد ساعت: ۳۶	نوع آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار
اهداف:			
آشنائی دانشجویان با پاره‌ای از مقاهم و مهارت در طبقه بندی خاک‌ها و اشنائی با مسائل بهره‌برداری از انها			
سرفصل‌ها: <ul style="list-style-type: none"> ۱- جغرافیای خاک‌ها و خاک‌شناسی ۲- خواص فیزیکوشیمیائی خاک‌ها - رژیم‌های حرارتی و رطوبتی ۳- فرایند‌های خاکساز ۴- طبقه بندی خاک‌ها در سیستم USDA ۵- طبقه بندی خاک‌ها در سیستم CSCE ۶- پراکندگی خاک‌های جهان ۷- خاک‌های ایران و مسائل آن 			
منابع: <ul style="list-style-type: none"> ۱- رامشت، محمد حسین (۱۳۸۳)، جغرافیای خاک‌ها، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان. ۲- کردوانی، پرویز (۱۳۸۲)، جغرافیای خاک‌ها، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- بنائی، محمد حسن، مومنی، عزیز و بردی، بای (۱۳۸۳)، خاک‌های ایران، تهران: وزارت جهاد کشاورزی. 			

سفرصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی محیط زیست		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان طبیعی
اهداف:			
آشنایی با امکانات محیطی			
سفرصل ها:			
۱- مقدمات و تعاریف: ۲- محیط در قلمرو علوم مختلف ۳- محیط و انواع آن الف) فیزیکی (دریاچه ها، جنگل ها، نواحی کوهستانی، دریا ها و...) ب) انسان ساخت (شهر، روستا، سیستم های زراعی، محیط های فرهنگی و اجتماعی و...)			
۴- ساختمان و کارکرد محیط زیست ۵- روش ها و منطق های شناخت و مطالعه محیط زیست ۶- متغیرهای اصلی محیط زیست شامل ماده، انرژی، فضای زمان و تنوع ۷- برهم کنش متغیرهای محیطی ۸- آستانه های محیط ۹- سیاست، تکنولوژی و محیط زیست ۱۰- تعادل، دگرگونی و بحران محیطی ۱۱- آلودگی های محیطی مانند آلودگی آب و هوا و خاک ۱۲- محیط زیست، جمعیت های انسانی و فعالیت های اقتصادی ۱۳- برنامه ریزی و مدیریت محیطی			
منابع:			
۱- میلر، جی. تی (۱۳۷۱)، زیستن در محیط زیست. ترجمه مجید مخدوم، تهران؛ انتشارات دانشگاه تهران. ۲- وات، کنت (۱۳۷۲)، مبانی محیط زیست. ترجمه عبدالحسین وهاب زاده، مشهد؛ انتشارات جهاد دانشگاهی. ۳- نیشابوری، اصغر (۱۳۸۵)، اکولوژی عمومی، جلد اول، تبریز؛ انتشارات ذوقی. ۴- نیشابوری، اصغر (۱۳۷۴)، جغرافیایی زیستی، تهران؛ سمت.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مخاطرات طبیعی		
وضعیت پیش نیاز: مبانی ژئومورفولوژی، مانی آب و هواشناسی (۱)	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان طبیعی	
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی و شناخت مخاطرات طبیعی حاکم بر سرزمین - مد نظر قرار دادن آنها در هر گونه برنامه ریزی محیطی 			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> ۱- سنجش از دور و عکس های هوایی و خطر ۲- نقشه های خطر ۳- برنامه ریزی کاربری زمین و خطر ۴- فعالیت آتشفشاری، زمین لرزه ۵- حرکات توده ای، عمل آب و کنترل آن (سیل) ۶- نشت زمین، عمل دریا و کنترل آن ۷- عمل باد و کنترل آن ۸- بهمن، یخbandان، برف سنگین، تگرگ ۹- آتش سوزی طبیعی ۱۰- مخاطرات ناشی از آلاینده های زمین ساختاری (فلزات سنگین) ۱۱- مخاطرات ناشی از آلودگی منابع آب و استفاده در کشاورزی و سلامت غذا، مکان یابی دفع پسماندها 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- غضبان، فریدون (۱۳۸۱)، زمین شناسی زیست محیطی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۲- کیت، اسمیت (۱۳۸۲)، مخاطرات محیطی، ترجمه ابراهیم مقیمی و شاپور گودرزی نژاد، تهران: انتشارات سمت. 			
<p>3-Robinson, Andrew.1993. Earth Shock-- Hurricanes, Volcanoes, Earthquakes 4-Tornadoes and Other Forces of Nature. London: Thames and Hudson</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

مخاطرات انسانی			
نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	تعداد ساعت: ۳۴ ناردد □	■
اهداف: آموزش دانشجویان در باره انواع حوادث، رویدادها و مخاطراتی که ماهیت و منشا انسانی، سیاسی و ژئولوژیکی دارد که به نوعی متأثر از خصیصه ها و مقتضیات مکانی - فضایی بوده و یا عناصر فرایندهای فضایی را تحت تاثیر قرار می دهد.			
سرفصل ها:			
۱- تبیین و تشریح مفاهیم پایه نظریه امنیت، ثبات، پایداری، تهدید، صلح، توسعه و ... ۲- تبیین مفهوم فضای جغرافیایی، سیستم فضایی، تعادل و عدم تعادل فضایی، بنیادهای زیستی و منابع، تعادل و عدم تعادل اکولوژیکی، محدودیت منابع و توسعه تهدیدات و مخاطرات انسانی و ژئولوژیکی. ۳- انواع فضاهای سیستم های فضایی (سکونتگاهی، شبکه ای، ساختی، اکولوژیکی، جریانی، انسانی و ...). ۴- جرائم، آسیبها و ناهنجاریهای اجتماعی و فضایی با تأکید بر محیطهای شهری. ۵- تعادل و عدم تعادل اجتماعی، ساختها و طبقات اجتماعی، روابط طبقاتی، گروههای قومی و اکولوژیکی. ۶- حقوق شهروندی، نقش سیاسی انسان جغرافیایی و روابط جامعه مدنی با حکومت. ۷- تهدیدات و مبانی جغرافیایی و مکانی - فضایی بروز بی ثباتی و عدم تعادل سیاسی - اجتماعی (انواع تهدید - سرچشمه های تهدید- انواع جنگ). ۸- انواع کشمکش ها و منازعات اجتماعی و سیاسی (جدایی گزینی اجتماعی - فضایی، رقابت های مکانی، فرایندهای مدنی، استیفاده از حقوق، درگیریهای آرام و کم فشار، مجادلات لفظی، درگیریهای فیزیکی و تعرضات غیر سیستماتیک، درگیریهای تمام عیار). ۹- الگوهای منازعه شهروندان و گروههای اجتماعی با حکومت (مبازه مدنی، شورش اجتماعی، تخریب، جنگ چربکی و مسلحانه، ترور، انقلاب و ...). ۱۰- الگوهای منازعه دولتها و حکومتها (بحران سیاسی، اعمال فشار و تهدید، جنگ و مداخله نظامی، ...). ۱۱- پیامدهای فضایی - جغرافیایی منازعات (مهاجرت، آوارگی، ناامنی، توسعه نیافتگی، تخریب زیربنایها، فقر، قاچاق، توسعه بحران، نابرابری فضایی و جغرافیایی و ...).			
منابع:			
۱- شکویی، حسین (۱۳۶۵)، جغرافیای اجتماعی شهرها، اکولوژی اجتماعی شهر، تهران: جهاد دانشگاهی. ۲- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۵)، اصول و مفاهیم ژئولوژیک، مشهد: انتشارات پاپلی. ۳- تهمامی، سید مجتبی (۱۳۸۴)، امنیت ملی، دکترین، سیاستهای دفاعی و امنیتی (جلد ۱)، تهران: نشر آجا. ۴- جانستون، آرجی و دیگران (۱۳۸۳)، جغرافیاهای تحول جهانی، ترجمه نسرین نوریان، تهران: دوره عالی جنگ. ۵- Seitz, John L. (2002). Global Issues. Oxford-UK: Blackwell publishing ۶- UN-Habitat. (2007). Enhancing Urban safety and security. London: Earth scan ۷- Journal of Disasters, London: Blackwell publishing ۸- Bennett, R & Estall, R. (1994). Global change and challenge. London: Routledge ۹- Ahmed, S. Haroon. (1991). Contemporary conflicts. Karachi: Ahbab Printers			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای جمعیت		
وضعیت پیش نیاز:	ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
نوع آموزش تکمیلی عملی:	دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۶	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان جمعیت
■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■			
<p>اهداف: هدف از این درس آشایی با شاخص های جمعیتی همچون الگوهای فضایی جمعیت، ساختمان جمعیت، حرکات جمعیت، و همچنین اثر و نتایجی که این عوامل جمعیتی بر ویژگی های اجتماعی - اقتصادی - فرهنگی جامعه بشری بر جای می گذارد، می باشد.</p>			
<p>سرفصل ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- مفهوم جغرافیای جمعیت ۲- مبانی پخش جمعیت در فضاهای جغرافیایی ۳- اطلاعات جمعیتی ۴- پراکندگی جهانی جمعیت ۵- الگوهای پخش جمعیت ۶- رابطه پخش جمعیت با توسعه ۷- جمعیت و آمایش سرزمین ۸- شهرنشینی ۹- حرکات جمعیت ۱۰- ساختمان جمعیت ۱۱- الگوهای ترکیب جمعیت ۱۱-۱- زاد و ولد ، باروری ۱۱-۲- مرگ و میر ۱۱-۳- مهاجرت ۱۱-۴- رشد جمعیت 			
<p>منابع:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- مهدوی، مسعود (۱۳۷۳)، اصول و مبانی جغرافیای جمعیت، تهران: نشر قومس. ۲- فرید، یدالله (۱۳۷۴)، جغرافیای جمعیت، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز. ۳- جوان، جعفر، (۱۳۸۰)، جغرافیای جمعیت جوان، مشهد: جهاد دانشگاهی مشهد، مشهد. ۴- زلینسکی، ویلبر (۱۳۷۰)، مقدمه ای بر جغرافیای جمعیت، ترجمه فیروز جمالی، سمت. <p>5- Plane, David & Pogerson, Peter (1994), Geographical Analysis of Population. New York: John Wiley & Sons.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای اقتصادی		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
■ ندارد	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد	تعداد ساعت: ۳۶	استاد متخصص برای تدریس:
جغرافیدان اقتصادی			
اهداف: شناخت ویژگیهای مکانی - فضایی فعالیتهای اقتصادی در بخش‌های مختلف اقتصادی، و بررسی عوامل موثر در شکل پذیری فعالیتهای مناثر از انواع فضاهای، جریانها و ساختارها، و توزیع جغرافیایی این فعالیتها و عملکرددها در سطح جهان.			
سرفصل ها:			
۱- مقدمه: تعریف، مفهوم و اهداف جغرافیای اقتصادی؛			
۲- نحوه‌ی استقرار در یک چشم انداز اقتصادی؛			
۳- حرکت و کنش متقابل در یک چشم انداز اقتصادی؛			
۴- ساخت و کنش متقابل در یک چشم انداز اقتصادی؛			
۵- عملکرد گروههای انسانی در یک چشم انداز اقتصادی؛			
۶- انواع فعالیتهای اقتصادی:			
۶-۱- کشاورزی:			
۶-۱-۱- نحوه‌ی شکل پذیری مکانی فعالیتهای کشاورزی؛			
۶-۱-۲- آب و هوا و کشاورزی؛			
۶-۱-۳- منابع آب و کشاورزی؛			
۶-۱-۴- منابع خاک و کشاورزی؛			
۶-۱-۵- مکان استقرار انواع فعالیتهای کشاورزی؛			
۶-۱-۵-۱- کشاورزی معيشی (خود مصرفی)؛			
۶-۱-۵-۲- کشاورزی پیشرفته (با گرایش به بازار)؛			
۶-۱-۶- ساختار مکانی تولید در فعالیتهای کشاورزی؛			
۶-۱-۷- کشاورزی پایدار و توسعه‌ی منطقه‌ای؛			
۶-۲- صنایع و معادن:			
۶-۲-۱- نحوه‌ی شکل پذیری مکانی فعالیتهای صنعتی و معدنی؛			
۶-۲-۲- تئوریهای مکان یابی صنعتی؛			
۶-۲-۳- بررسی الگوهای ناحیه‌ای در فعالیتهای صنعتی؛			
۶-۲-۴- انواع صنایع کارخانه‌ای؛			
۶-۲-۵- انواع صنایع کارگاهی؛			
۶-۲-۶- انواع صنایع دستی و سنتی؛			
۶-۲-۷- ظرفیت تولیدی در مناطق صنعتی جهان؛			
۶-۲-۸- ظرفیت تولیدی در مناطق معدنی جهان؛			
۶-۳- خدمات:			
۶-۳-۱- نحوه‌ی شکل پذیری مکانی فعالیتهای خدماتی؛			
۶-۳-۲- ساخت و کنش متقابل انواع فعالیتهای خدماتی؛			

۶-۳-۳- ارتباطات و حمل و نقل در توسعه فضایی؛

۶-۴- گردشگری و توسعه فضایی؛

۷- جمعبندی و نتیجه گیری از مباحث درس.

ج- روش ارائه درس:

برای آشنایی دانشجویان با انواع فضاهای اقتصادی، ارائه درس به صورت سمعی و بصری بوده و استفاده از وسائل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point ... از فضاهای متنوع اقتصادی، الزامی است. این درس سفر علمی و کار میدانی ندارد.

منابع:

۱- تولانی. سیمین (۱۳۸۱)، درآمدی بر مبانی جغرافیای اقتصادی، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تربیت معلم.

۲- گریگ. دیوید (۱۳۸۱)، مقدمه ای بر جغرافیای کشاورزی، ترجمه دکتر عوض کوچکی و دکتر سیاوش دهقانیان و ...

مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد؛

۳- مطیعی لنگرودی. سید حسن (۱۳۸۵)، جغرافیای اقتصادی ایران (کشاورزی)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی

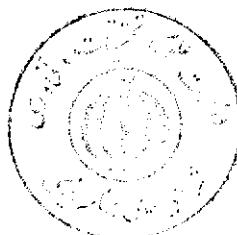
مشهد؛

۴- مطیعی لنگرودی. سید حسن (۱۳۸۶)، جغرافیای اقتصادی ایران (صنایع)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد؛

۵- نوری. نظام الدین (۱۳۷۳)، جغرافیای اقتصادی، مازندران: انتشارات دانشگاه مازندران؛

۶- قره نژاد. حسن (۱۳۸۲)، مقدمه ای بر جغرافیای صنعتی، اصفهان: انتشارات جهاد دانشگاهی اصفهان.

7- Knox, Paul & Agnew, John. (1994). The geography of World Economy. London: Edward Arnold.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای سیاسی	تعداد واحد:	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت:	۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐
اهداف: آشنا شدن و تسلط بر مبانی و مباحث نظری جغرافیای سیاسی				
سرفصل ها:				
۱- ماهیت و قلمرو جغرافیای سیاسی و سیر تکوین تاریخی آن ۲- مفاهیم پایه در جغرافیای سیاسی (سرزمین، بوم، مرز، ملت، هویت ملی، ناسیونالیسم، دولت و حکومت، اقتدار و حاکمیت، شهرهندی و دموکراسی، منافع و امنیت ملی، علت وجودی کشور و ...). ۳- شاخه ها و گرایش ها در جغرافیای سیاسی (مرز، انتخابات، زئوپلیتیک، دریاها و ...) ۴- الگوهای مدیریت سیاسی فضای ملی (بسیط، فرا، ناحیه ای، ...) ۵- مقیاس های فضایی مدیریت سیاسی فضا (محلي، ناحیه ای، ملی، منطقه ای، جهانی). ۶- ساختار فضایی سیاسی کشور (مرزها و انواع آن، تقسیمات داخلی یا کشوری، پایتخت و مرکز سیاسی - اداری، شبکه شهری). ۷- حکومت و دولت (ساختار، ماموریت و وظایف، چالش های مدیریتی حکومت ها، توزیع و تمرکز قدرت سیاسی در فضا، روابط با سایر حکومت ها و سیاست خارجی). ۸- ملت (ساختار، جامعه مدنی، بازیگران سیاسی، دموکراسی و حقوق شهروندی، پارلمان). ۹- قدرت و سیاست (اقتصاد، گروههای فشار، احزاب، روابط قدرت، لابی گری، نیروهای بین المللی و فرامملی). ۱۰- جغرافیای سیاسی فضای مجازی (مفهوم قلمرو، هویت، مرز، امنیت، رفابت، منازعه و ... در فضای مجازی). ۱۱- مسائل جدید در جغرافیای سیاسی (جهانی شدن و حاکمیت، حفره های دولت، مشارکت و شهروندی، سازمانهای غیر حکومتی، مهاجرتها، بحرانهای منطقه ای، منازعات زیست محیطی، منازعات فرهنگی و هویتی، جنسیت گرایی سیاسی، تروریسم و ناامنی، مداخله نظامی و استعمار جدید).				
منابع:				
۱- میرحیدر، دره (۱۳۸۰)، مبانی جغرافیای سیاسی، تهران: سمت. ۲- بلاک سل، مارتین (۱۳۸۷)، جغرافیای سیاسی، ترجمه محمدرضا حافظنیا و دیگران، تهران: سمت. ۳- مویر، ریچارد (۱۳۷۹)، درآمدی نو بر جغرافیای سیاسی، ترجمه دره میرحیدر، تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۴- مجتبهد زاده، پیروز (۱۳۸۱). جغرافیای سیاسی و سیاست جغرافیایی، تهران: سمت. ۵- حافظ نیا، محمدرضا و کاویانی راد، مراد (۱۳۸۳)، افق های جدید در جغرافیای سیاسی، تهران: سمت. ۶- جونز، مارتین و دیگران (۱۳۸۶) مقدمه ای بر جغرافیای سیاسی، ترجمه زهرا پیشگاهی فرد و رسول اکبری، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.				
۷- Glassner, Martin & Fahrer, chuck. (۲۰۰۴). Political Geography. USA: John Wiley & Sons. ۸- Blacksell, Mark. (۲۰۰۶). Political Geography. London: Rout ledge. ۹- Cox, Kevin. R. (۲۰۰۲). Political Geography. London: Blackwell Pub. ۱۰- Dodge, Martin. (۱۹۹۹). The Geographies of Cyber space. London: University College of London.				

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای فرهنگی	تعداد واحد:	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان فرهنگی یا انسانی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
اهداف:				
آشنایی دانشجویان با پاره‌ای از مفاهیم و مهارت در شناسایی ویژگی‌های فرهنگی تولید شده در قلمرو وحوزه‌های تمدنی مسائل مربوط به آن.				
سرفصل‌ها:				
۱- جغرافیا و مفهوم فرهنگ ۲- فرهنگ و فضا ۳- عوامل فرهنگ ساز و رابطه‌ان با فضا ۴- سیر تاریخی جغرافیای فرهنگی ۵- فرهنگ و توسعه ۶- فرهنگ و اقتصاد ۷- فرهنگ و مبانی انسان شناختی ۸- ارزش‌ها و فرهنگ در جوامع و ملل ۹- حقوق بشر و چالش‌های ارزشی مبانی فرهنگ ۱۰- مدل‌های فرهنگی و کانون‌های فرهنگ ساز بین‌المللی ۱۱- ویژگی‌های فرهنگ در حوزه تمدنی آتن ۱۲- ویژگی‌های فرهنگی در حوزه تمدنی هلال خسته ۱۳- ویژگی‌های فرهنگی در حوزه تمدنی چین				
منابع:				
۱- کرنگ، مایک (۱۳۸۳). جغرافیای فرهنگی، ترجمه مهدی قره خلو، تهران: سمت. ۲- جردن، تری و راونتری، لستر (۱۳۸۰)، مقدمه‌ای بر جغرافیای فرهنگی، ترجمه سیمین توپایی و محمد سلیمانی، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات. ۳- جرارد، دلاتی (۱۳۸۶)، دانش در چالش، تهران: پژوهشکده مطالعات اجتماعی و فرهنگی. ۴- فاضلی، نعمت‌الله... (۱۳۸۶)، مدرن یا امروزی شدن فرهنگ ایران، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی. ۵- براتی، ناصر (۱۳۸۲)، زبان، تفکر و فضا، تهران: سازمان شهرداری‌های کشور. 6- Lxang, Mike. (1998). Cultural Geography. London: Routledge. 7- Rubenstein, James. (1989). The Cultural Landscape. Oxford & ohio: Merrill Publishing Company.				

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای گردشگری		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان گردشگری یا انسانی
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، دیدگاهها و اهمیت گردشگری در بهره وریهای اقتصادی و توسعه منطقه ای، با تکیه بر ویژگیهای مکانی - فضایی فضاهای جغرافیایی شناخت جاذبه ها و جریانهای عرضه و تقاضای گردشگری و ارائه روشها و مدلها برای برنامه ریزی برای توسعه گردشگری در فضاهای شهری و روستایی با تکیه بر توانهای محیطی.			
سرفصل ها:			
۱- مقدمه:			
۲- تعاریف، مفاهیم و قلمرو جغرافیای گردشگری؛			
۳- تاریخچه گردشگری در جهان و ایران؛			
۴- عوامل موثر در گردشگری؛			
۱-۴- نقش درآمد خانوار در رشد گردشگری؛			
۴-۲- گذران اوقات فراغت و رشد گردشگری؛			
۴-۳- نقش ارتباطات و حمل و نقل در رشد گردشگری؛			
۴-۴- نقش زیر ساختهای منطقه ای در رشد گردشگری؛			
۵- انواع گردشگری؛			
۵-۱- طبیعت گردی؛			
۵-۲- گردشگری فرهنگی؛			
۵-۳- گردشگری ورزشی؛			
۶- اقتصاد گردشگری؛			
۶-۱- سرمایه گذاری و رشد گردشگری؛			
۶-۲- اشتغال و درآمد فضایی و رشد گردشگری؛			
۷- جاذبه های گردشگری؛			
۷-۱- جاذبه های فرهنگی؛			
۷-۲- جاذبه های طبیعی؛			
۷-۳- جاذبه های تفریحی؛			
۷-۴- جاذبه های علمی و درمانی؛			
۸- اثرات گردشگری؛			
۸-۱- اثرات اقتصادی گردشگری بر مکانهای گردشگری؛			
۸-۲- اثرات فرهنگی گردشگری بر جامعه میزبان؛			
۸-۳- اثرات مثبت گردشگری بر جامعه میزبان و مهمان؛			
۸-۴- اثرات منفی گردشگری بر جامعه میزبان و مهمان؛			
۹- محیط زیست و گردشگری؛			
۱۰- آینده نگری و برنامه ریزی برای رشد گردشگری در نواحی شهری و روستایی ایران.			
ج- روش ارائه درس:			
تنوع بسیار شدیدی از منظر جاذبه های گردشگری در سرزمین ایران مشاهده می شود، که مشاهده آنها می تواند در درک			

بهتر مفاهیم درس تاثیرگذار باشد. لذا، ارائه درس به صورت سمعی و بصری و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point ... از فضاهای متنوع گردشگری ایران، در آموزش مطلوب درس موثر خواهد بود. این درس دارای ۵ روز سفر علمی همراه با کار پژوهشی میدانی در نواحی مختلف گردشگری ایران می باشد

منابع:

- ۱- پاپلی یزدی، محمد حسین و سقایی، مهدی (۱۳۸۵)، گردشگری (ماهیت، مفاهیم)، تهران: انتشارات سمت.
- ۲- معصومی، مسعود (۱۳۸۵)، ماهیت گردشگری: ابعاد اقتصادی، فرهنگی، ... گردشگری، تهران: انتشارات پیک کوثر.
- ۳- قره نژاد، حسن (۱۳۸۶)، مقامهای بر توسعه گردشگری و مهمانپذیری، نجف آباد: دانشگاه آزاد اسلامی.
- ۴- حفاظت محیط زیست (۱۳۷۴)، اکولوژی، فعالیتهای تفریحی و صنعت جهانگردی: اکوتوریسم، تهران: انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست.
- ۵- رضوانی، علی اصغر (۱۳۷۹)، جغرافیا و صنعت توریسم، تهران: انتشارات پیام نور.
- ۶- قادری، زاهد (۱۳۸۳)، اصول برنامه ریزی توسعه پایدار گردشگری روستایی، تهران: سازمان شهرداریها و دهیاریها کشور.
- ۷- شارپلی، ریچارد جولیا (۱۳۸۰)، گردشگری روستایی، ترجمه رحمت الله منشی زاده، تهران: انتشارات منشی.

7- Williams, Stephen. (2000). *Tourism Geography*. London: Routledge.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مبانی جغرافیای شهری	تعداد واحد:	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان شهری	تعداد ساعت: ۴۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
اهداف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و اصول جغرافیایی شهری و عوامل جغرافیایی در استقرار و مورفولوژی و ساختار فضایی شهرها				
سرفصل ها:				
۱- تعاریف و مفاهیم شهر ۲- عوامل جغرافیایی در مکان یابی و استقرار شهرها ۳- تعاریف شهر از دیدگاه علوم مختلف ۴- طرح و نقشه و ساختار شهری (شعاعی، شطرنجی، خطی و ...) ۵- مورفولوژی شهری و عوامل موثر در شکل گیری آن ۶- بافت و حوزه های اکولوژیکی شهر و عوامل موثر در شکل گیری آنها ۷- بخش مرکزی شهرها و روش های تعیین آن ۸- حومه های شهری و عوامل موثر در شکل گیری آنها ۹- عوامل موثر در پیدایش و شکل گیری حاشیه نشینی ۱۰- شهرهای اقماری و روش مطالعه آن ۱۱- انواع مدل ها و الگوهای توسعه شهر ... ۱۲- ساختار فضایی شهرها ۱۳- نقش و کارکرد شهرها و طبقه بندی شهرها براساس سیستم های اقتصادی، اجتماعی ۱۴- حد مناسب اندازه شهرها ۱۵- ملاک شناخت شهر از روستا ۱۶- شهرهای عصر قرون وسطی، رنسانس، انقلاب صنعتی و قرون جدید				
منابع:				
۱- شکوبی، حسین (۱۳۷۵)، دیدگاه های نو در جغرافیایی شهری، تهران: انتشارات سمت. ۲- فرید، یدالله (۱۳۸۰)، جغرافیا و شهرشناسی، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز. ۳- زیاری، کرامت الله (۱۳۸۶)، برنامه ریزی شهرهای جدید، تهران: انتشارات سمت. ۴- پاپلی یزدی، محمدحسین و رجبی ستاجردهی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه های شهر و پیرامون، تهران: سمت. ۵- Hall, Tim. (2001). Urban Geography. London: Routledge.				

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: مبانی جغرافیای روستایی
■ نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ نadarد ■	تعداد ساعت: ۳۴ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □		استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان روستایی
<p>اهداف: مطالعه و شناخت روستا به عنوان کوچکترین واحد سیاسی سرزمینها، و شناسایی ویژگیهای مترب بر این واحد سیاسی و جمعیت آن، شامل ویژگیهای کالبدی، اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی، و دستیابی به شناخت عمیق مسائل و تنگناهای حاکم بر این فضای زیستی، برای دستیابی به راهکارهای لازم در زمینه حل این مسائل و مشکلات موجود.</p>			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- مقدمه؛ ۲- شالوده، دامنه و اهداف جغرافیای روستایی؛ ۳- اهمیت مطالعات و روش بررسی در جغرافیای روستایی؛ ۴- موقعیت و عوامل موثر در نحوه ی استقرار سکونتگاههای روستایی؛ ۴-۱- عوامل طبیعی و نحوه ی استقرار؛ ۴-۲- عوامل اقتصادی و اجتماعی و نحوه ی استقرار؛ ۵- ویژگیهای اقتصادی، اجتماعی سکونتگاههای روستایی؛ ۵-۱- ساختار مکانی سکونتگاههای روستایی؛ ۵-۲- ساختار جمعیتی سکونتگاههای روستایی؛ ۵-۳- مالکیت اراضی و شیوه های بهره برداری در روستاهای ایران؛ ۵-۴- شیوه های تولید در نظام ارباب و رعیتی؛ ۵-۵- شیوه های تولید خانوادگی؛ ۵-۶- شیوه های جدید در بهره برداریهای کشاورزی روستاهای ایران؛ ۵-۷- نظام تولید در صنایع روستایی؛ ۶- نقش نهادهای اقتصادی، اجتماعی و خدماتی در توسعه روستاهای ایران؛ ۷- آینده نگری و برنامه ریزی برای توسعه روستایی. <p>ج- روش ارائه درس:</p> <p>برای شناخت موقعیت و تنوع کارکردی روستاهای ایران، برویه مقایسه بین روستایی در سطح جهان و کشورهای مختلف، نیاز به ارائه درس به صورت سمعی بصری می باشد، به این لحاظ استفاده از فیلم، اسلاید و Power point در ارائه این درس الزامی است. این درس سفر مطالعاتی برای انجام پژوهش میدانی ندارد.</p>			
<p>منابع:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- سعیدی، عباس (۱۳۷۷)، مبانی جغرافیای روستایی، تهران: انتشارات سمت. ۲- مهدوی، مسعود (۱۳۸۰)، مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران، تهران: انتشارات سمت. ۳- حسینی ابری، سید حسن (۱۳۸۰)، مدخلی بر جغرافیای روستایی ایران، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان. ۴- فشارکی، پریدخت (۱۳۷۸)، جغرافیای روستایی، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی. ۵- پابلی یزدی، محمدحسین و رجبی ستاجردی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه های شهر و پیرامون، تهران: سمت. <p>6- Gilg, Andrew. (1989). An Introduction to Rural Geography. London: Edward Arnold.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: سیاست و فضا	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۶	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد	نادرد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم پایه و نیز تاثیر متقابل سیاست و فضای جغرافیائی، به عبارتی شناخت فرایندها و کیفیت شکل گیری فضای جغرافیائی تحت تاثیر اندیشه ها و تصمیمات سیاسی و بالعکس تاثیر مقتضیات فضا بر شکل گیری سیاستها			
سرفصل ها:			
۱- تبیین مفاهیم پایه: ایدئولوژی، سیاست و فضای جغرافیائی (شاخهای مربوطه) ۲- تبیین تاثیر متقابل و رابطه دیالکتیکی سیاست و فضا (دینامیسم فضائی، اجتماعی و سیاسی) ۳- فلسفه جغرافیائی حکومت و نظام سیاسی ۴- فلسفه جغرافیائی حقوق شهروندی و دموکراسی ۵- جغرافیا و حقوق اساسی و قوانین اساسی ۶- قانونگذاری و تصورات و برداشت‌های جغرافیائی ۷- ادراک مکانی-فضائی، محلی گرایی، ملی گرایی و جهانی شدن ۸- خاص گرایی فضائی - مکانی و ارزش‌های جهان گرایی (حقوق بشر) ۹- سیاست‌های ستیزه جویانه و فضاهای بحرانی، ناامن و توسعه نیافته ۱۰- سیاست‌های صلح جویانه و فضاهای توسعه یافته و برابری فضائی ۱۱- سیاست، قدرت و عدالت فضائی-جغرافیائی ۱۲- سیاست و برنامه ریزی های توسعه (بخشی، مکانی، فضائی) ۱۳- جغرافیای سیاسی توسعه لیبرالیسم و سرمایه داری و فضای زندگی بشر			
منابع:			
۱- شکوبی، حسین (۱۳۸۲)، اندیشه های نو در فلسفه جغرافیا. تهران: انتشارات گیتاشناسی. ۲- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۵)، اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک. مشهد: انتشارات پاپلی. ۳- جونز مارتین و دیگران (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر جغرافیای سیاسی. ترجمه زهرا پیشگاهی فرد و رسول اکبری. تهران: دانشگاه تهران. ۴- پاپلی یزدی، محمد حسین و رجبی سناجردی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه های شهر و پیرامون. تهران: سمت. ۵- Blomley, Nicholas K. (1994). Law, Space, and the geographies of power. New York & London: the Guilford press 6- Cox, Kevin R. (2002). Political geography. Oxford-Uk: Blackwell publishing 7- Glassner, M & Fahrer, C. (2004). Political geography. United States of America: John Wiley & Sons. 8- All Journals of Space & Polity, London: Routledge (especially Vol. 9, No. 1, 2005) 9- Journals of Environmental policy & planning. London: Car fax pub. (Taylor & Francis group) 10- Journal of Transactions (Vol. 33, No. 2, 2008). London: Institute of British Geographers 11- Journal of Area (Vol. 39, No. 4, 2007). London: Royal Geographical Society (RGS) 12- Journal of Progress in Development Studies (Vol. 5, No. 2, 2005) London: Arnold 13- Mayer, A. & Taubmann, w. (2000). Germany, ten years after Reunification. Germany: Institute fur landeskunde Leipzig			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

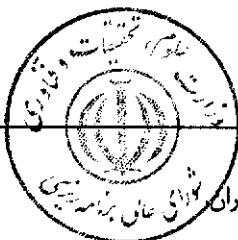
نام درس:	اصول و روش‌های برنامه ریزی منطقه‌ای		
استاد متخصص برای تدریس:	برنامه ریز منطقه‌ای		
اهداف:	آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و اصول و مبانی برنامه ریزی منطقه‌ای		
سرفصل‌ها:			
۱- سیر روند برنامه ریزی منطقه‌ای در جهان	۲- تعاریف، مفاهیم و اصطلاحات اساسی برنامه ریزی	۳- انواع و سطوح گوناگون برنامه ریزی منطقه‌ای	۴- جغرافیا و برنامه ریزی منطقه‌ای
۵- برنامه ریزی جامع توسعه	۶- برنامه ریزی منطقه‌ای	۷- برنامه ریزی فضائی	۸- برنامه ریزی آمایش سرزمین
۹- برنامه ریزی کالبدی	۱۰- برنامه ریزی متمرکز و غیرمتتمرکز	۱۱- منطقه و روش‌های منطقه‌بندی:	۱۱-۱- روش عددی وزن بندی
۱۱-۲- منطقه جغرافیایی	۱۱-۳- روش تحلیل جاذبه‌ای	۱۱-۴- انواع منطقه	۱۲-۱- منطقه کاربردی
۱۲-۲- منطقه جغرافیایی	۱۲-۳- منطقه همگن	۱۲-۴- منطقه خدماتی	۱۲-۵- منطقه شهری و حوزه نفوذ و روش‌های تعیین آنها
۱۴- تقسیمات کالبدی منطقه‌ای	۱۵- فنون برنامه ریزی منطقه‌ای (اهداف، ماهیت، فلسفه، دلایل، نیازها، تصمیم‌گیری، فرآیند، مراحل)	۱۶- راهبردهای برنامه ریزی توسعه منطقه‌ای	۱۷- روش‌های تحلیل جمعیت منطقه
روش‌های تحلیل اقتصاد منطقه			
منابع:			
۱- زیاری، کرامت‌اله (۱۳۸۶)، اصول و روش‌های برنامه ریزی منطقه‌ای در ایران، چاپ پنجم، یزد: انتشارات دانشگاه یزد.			
۲- پاپلی یزدی، محمدحسین و رجیس استاجردنی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه‌های شهر و پرامون، تهران: سمت.			
۳- Plane, David & Rogerson, Peter. (1994). The Geographical Analysis of Population. New York: John Wiley & Sons.			
۴- Hodder, Rupert. (2000). Development Geography. London: Routledge.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	اصول و روش‌های آمایش سرزمین		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
■ استاد متخصص برای تدریس: متخصص آمایش- برنامه ریز منطقه ای	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	تعداد ساعت: ۳۴	
اهداف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و مبانی آمایش سرزمین			
سرفصل ها:			
۱- مفاهیم و تعاریف مربوط به آمایش سرزمین ۲- سابقه آمایش سرزمین در جهان ۳- تجارب جهانی در زمینه آمایش سرزمین (فرانسه و طرح داتار، آلمان طرح های نظم فضائی، انگلستان، لهستان، ایالات متحده) ۴- سابقه آمایش سرزمین در ایران ۴-۱- طرح ستیران و محورهای مطالعات ۴-۲- طرح ستکوب و محورهای مطالعات ۴-۳- طرح و آمایش سرزمین جمهوری اسلامی در محورهای مطالعات ۴-۴- طرح و آمایش سرزمین در ۳۰ استان در سال ۱۳۸۷ در محورهای مطالعات ۴-۵- ارزیابی نقاط قوت وضعیت طرح های مذکور ۵- اصول و مبانی آمایش سرزمین ۶- روش مطالعات در آمایش سرزمین ۶-۱- بررسی های اکولوژیکی و محیطی منطقه ۶-۲- بررسی توزیع جمعیت و نظام فعالیت ها ۶-۳- تحلیل نظام شهری منطقه ۶-۴- تحلیل نظام استقرار سکونتگاه ها ۶-۵- تحلیل سازمان و عناصر فضایی منطقه ۶-۶- تحلیل پیوندهای اصلی میان سکونتگاه ها ۶-۷- تهدیدهای اجتماعی و اقتصادی سیاسی و فرهنگی منطقه ۶-۸- تبیین استراتژی های توسعه بر مبانی آمایش سرزمین			
منابع:			
۱- مخدوم، مجید (۱۳۸۰)، شالوده آمایش سرزمین، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۲- زیاری، کرامت الله (۱۳۸۶)، اصول و روش های برنامه ریزی منطقه ای، یزد: انتشارات دانشگاه یزد. ۳- زیاری، کرامت الله (۱۳۸۴)، مکتبها، نظریه ها و مدل های برنامه ریزی منطقه ای، یزد: دانشگاه یزد. ۴- سرور، رحیم (۱۳۸۵)، جغرافیای کاربردی و آمایش سرزمین. تهران: سمت.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: نقشه خوانی	تعداد واحد: ۲	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: کارتوجراف	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سینما □
اهداف:		
<ul style="list-style-type: none"> - شناخت انواع نقشه های توپوگرافی - آشنایی با روش های مختلف تفسیر نقشه ها 		
سرفصل ها:		
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعریف و انواع نقشه، فنون تهیه نقشه ۲. اطلاعات حاشیه ای نقشه و علامت قرار دادی ۳. انواع شمال ها در نقشه ۴. مختصات جغرافیایی و شبکه بندی قائم الزاویه ۵. مقیاس نقشه و انواع آن ۶. بررسی و تفسیر نقشه های توپوگرافیک ۷. نمایش ارتفاعات روی نقشه توپوگرافی و تهیه نیمرخ های توپوگرافیک ۸. چگونگی تهیه بلوك دیاگرام و تفسیر آن ۹. چگونگی نمایش انواع عوارض توپوگرافیک روی نقشه ها ۱۰. چگونگی تهیه نقشه شبیب و نحوه محاسبه آن 		
منابع:		
<ol style="list-style-type: none"> ۱- یمانی، مجتبی (۱۳۸۶)، مبانی نقشه خوانی، تهران؛ انتشارات دانشگاه تهران. ۲- جعفری، عباس (۱۳۶۳)، نقشه خوانی، تهران؛ انتشارات گیتاشناسی. ۳- مهدی نژاد، محمد (۱۳۸۰)، نقشه خوانی، اصفهان؛ انتشارات گلهای محمدی. 		

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: نقشه برداری	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی خوانی	وضعیت پیش نیاز: نقشه
استاد متخصص برای تدریس: نقشه بردار	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سینیار □	ندارد □
اهداف:			
آشنایی با اصول تهیه نقشه			
سرفصل ها: <ol style="list-style-type: none"> ۱. مفاهیم پایه علم نقشه برداری ۲. چگونگی تعیین امتداد جغرافیایی و طول و عرض جغرافیایی ۳. انواع خطاهای اندازه گیری مساحت و روشهای تعیین آن ۴. تعیین موقعیت ارتفاعی نقاط ۵. ترازیابی مستقیم و ترازیابی سطح ۶. تعیین نیمرخ های طولی و عرضی ۷. اندازه گیری زاویه ۸. روشهای اندازه گیری تاکئومتری (روش های پیمایش، مثلث بندی، شعاعی، تقاطع و تربيع) ۹. روشهای اندازه گیری تاکئومتری (روش های پیمایش، مثلث بندی، شعاعی، تقاطع و تربيع) 			
منابع: <ol style="list-style-type: none"> - اکبرزاده خوئی، حسین (۱۳۷۸)، آموزش کاربردی نقشه برداری، (همراه با جزئیات محاسباتی - قابل استفاده برای دانشجویان، هنرجویان، نقشه برداران)، تهران: نشر ارم گستر. - صالحی، منصور (۱۳۶۲)، روشهای ساده نقشه برداری، تهران: انتشارات محمد جعفری. - جعفری، عباس (۱۳۵۶)، نقشه برداری، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی. - ذوالفقاری، محمود (۱۳۶۵)، نقشه برداری، تهران: انتشارات محمود ذوالفقاری. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	کارتوگرافی و تهیه نقشه های				
وضعیت پیش نیاز: نقشه خوانی	نوع واحد: نظری / عملی	تعداد واحد: ۲	موضوعی		
نوع آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ ندارد □		تعداد ساعت: ۵۱	استاد متخصص برای تدریس:		
سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار □				کارتوگراف	
اهداف:					
- شناخت اصول حاکم بر تهیه نقشه های مختلف					
- آشنایی با سیستم های بنیادین تهیه نقشه					
سرفصل ها:					
۱. تعاریف و مفاهیم پایه نقشه و کیفیت آن از دیدگاه کارتوگرافی					
۲. طیقه بندی نقشه ها از نظر کارتوگرافی و تاریخچه کارتوگرافی					
۳. اصول بنیادین کارتوگرافی شامل مقیاس، سیستم تصویر، تعمیم، گویا کردن نقشه					
۴. اصول طراحی و تهیه نقشه					
۵. لوازم و ابزار ترسیم نقشه					
۶. ترتیب و تکنیک در ترسیم نقشه					
۷. نوشتن اسمی و تکنیک آن					
۸. تکثیر نقشه					
۹. انواع نقشه های جغرافیایی					
				منابع:	
۱- مقیمی، سید جعفر و همراه، مجید (۱۳۷۰)، کارتوگرافی، تهران: انتشارات گیتاشناسی.					
۲- دانشور، هوشنگ (۱۳۷۰)، کارتوگرافی، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.					
۳- زاهدی، مجید (۱۳۸۱)، کارتوگرافی، تهران: انتشارات سمت.					

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

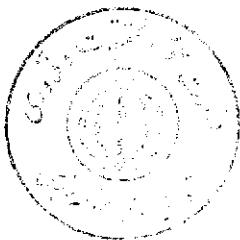
نام درس: مبانی سنجش از دور	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی وضعیت پیش نیاز: نقشه خوانی
استاد متخصص برای تدریس: متخصص سنجش از دور	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □
اهداف:		
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مبانی علم سنجش از دور - آشنایی با عکس های هوایی و تصاویر ماهواره ای - آشنایی با چگونگی تفسیر محصولات سنجش از دور 		
سرفصل ها:		
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعاریف و مفاهیم پایه سنجش از دور ۲. تبیین ویژگی های طیف الکترومغناطیسی و قوانین حاکم بر آن ۳. بررسی واکنش طیفی پدیده ها در مقابل طیف الکترومغناطیسی ۴. انواع سکوها و سنجنده های سنجش از دور ۵. تبیین ویژگی های عکس های هوایی از نظر برجسته بینی، مقیاس و اندازه گیری ها ۶. بررسی ویژگی های تصاویر ماهواره ای از نظر چگونگی تهیه و مخابره ۷. فنون تفسیر محصولات سنجش از دور ۸. مروری بر کاربردهای سنجش از دور در مسایل مختلف جغرافیایی 		
منابع:		
<ol style="list-style-type: none"> ۱- علیزاده ربیعی، حسن (۱۳۷۴)، سنجش از راه دور (اصول و کاربرد)، تهران: انتشارات سمت. ۲- زبیری، محمود و مجید، علیرضا (۱۳۸۳)، آشنایی با فن سنجش از دور و کاربرد در منابع طبیعی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- میدز، پل (۱۳۷۷)، بردازش کامپیوتوری سنجش از راه دور، ترجمه محمد نجفی دیسفانی، تهران: انتشارات سمت. ۴- لیلساند، کی فر (۱۳۷۹)، اصول و مبانی سنجش از دور، ترجمه و تدوین حمید‌المیران، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۵- ویلیامز، جاناتان (۱۳۷۶)، اطلاعات جغرافیای از فضا، ترجمه علی اصغر روشن‌نژاد، تهران: مرکز اطلاعات جغرافیایی شهر تهران. 		

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری / عملی سنچش از دور	وضعیت پیش نیاز: مبانی
استاد متخصص برای تدریس: متخصص GIS	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مقاهیم سیستم اطلاعات جغرافیایی - آشنایی با عملیات تحلیلی سیستم اطلاعات جغرافیایی 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. مقاهیم پایه سیستم اطلاعات جغرافیایی و قابلیت های آن ۲. ساختار مدل های مکانی در سیستم اطلاعات جغرافیایی ۳. تبیین روش های مختلف وارد کردن داده ها به کامپیوتر ۴. سیستم های تصویر و مختصات ۵. تحلیل ها مکانی در محیط های برداری و رستری ۶. مدل های رقومی زمین و کاربردهای آن ۷. مروری بر کاربردهای سیستم اطلاعات جغرافیایی در مطالعات جغرافیایی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- بارو، بی.ای (۱۳۷۶)، سیستم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه حسن طاهر کیا، تهران: انتشارات سمت. ۲- استان، آرنوف (۱۳۷۵)، سیستم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه سازمان نقشه برداری کشور، تهران: انتشارات سازمان نقشه برداری. ۳- هایوودیان، کورنلیوس سارا و کارور، استیو (۱۳۸۱). مقدمه ای بر سیستم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه گیتی تجویدی. ۴- ویلیامز، جاناثان (۱۳۷۶)، اطلاعات جغرافیایی از فضا، ترجمه علی اصغر روش نژاد، تهران: مرکز اطلاعات جغرافیایی شهر تهران. ۵- مالچفسکی، یاچک (۱۳۸۵)، سامانه اطلاعات جغرافیایی و تحلیل تصمیم چند معیاری، ترجمه اکبر پرهیزگار و عطا غفاری گیلانه، تهران: سمت. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری/ عملی	تعداد واحد: ۲	نام درس: فناوری اطلاعات (IT)
■ نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۵۱		استاد متخصص برای تدریس: متخصص IT
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐			
اهداف:			
- آشنایی با مفاهیم و کاربردهای فناوری اطلاعات			
سرفصل ها:			
<p>۱- تعریف و مفهوم فناوری اطلاعات</p> <p>۲- تاریخچه و سیر تحول فناوری اطلاعات</p> <p>۳- تاثیر فناوری اطلاعات بر اجتماع، فرهنگ، اقتصاد و سیاست</p> <p>۴- کاربردهای فناوری اطلاعات</p> <p>۵- روندهای آتی فناوری اطلاعات</p> <p>۶- مقدمه ای بر وب</p> <p>۷- آشنایی با نحوه کار وب</p> <p>۸- نصب و پیکره بندی یک سرور وب</p> <p>۹- امنیت سرورهای وب</p>			
منابع:			
<p>۱- مانلی، برندن (۱۳۸۳)، مبانی فناوری اطلاعات، تهران: انتستیتو ایزایران.</p> <p>۲- مصلایی، عبدالرضا (۱۳۸۳)، مفاهیم پایه فناوری اطلاعات، تهران: فکر خلاق (نوین).</p>			

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش حالت

برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش دوم: سرفصل دروس ناحیه‌ای ایران (الزامی)

فصل دروس دو کارشناسی، حفر افبا

نام درس:	ژئومورفولوژی ایران	تعداد واحد:	۲	وضعیت پیش نیاز: مبانی ژئومورفولوژی
استاد متخصص برای تدریس:	نادرد ■	تعداد ساعت:	۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □
اهداف: شناخت اشکال مختلف سطح زمین در سرزمین ایران و همین طور فرآیندهای سهیم و دخیل در تشکیل و تکوین آن اشکال و در واپسین تحلیل، مد نظر قرار دادن فرم‌ها و فرآیندها در هر گونه بهره وری از زمین.				
سرفصل‌ها:				
بخش نخست:				
- فرآیندهای ساختمانی و دینامیک درونی - موقعیت فلات ایران در کمربند چین خورده آلب-هیمالیا - خطوط اساسی ویژگی های طبیعی و ژئومورفولوژیک ایران - تحولات تکتونیکی سرزمین ایران و تاثیرات آن بر ژئومورفولوژی کنونی ایران - واحدهای زمین شناسی و ساختمانی ایران - گسلهای مهم ایران - رخدادهای زمین شناسی ایران در دوران های پرکامبرین، پالئوزوئیک، میوزوئیک، سنتروزوئیک و اثرات آنها در ژئومورفولوژی ایران				
بخش دوم:				
- فرآیندهای اقلیمی و دینامیک های بیرونی - تحولات اقلیمی کواترنر و شواهد ژئومورفولوژیکی آنها - تحولات اقلیمی کواترنر در ایران - آثار یخچالی کواترنر در ایران - دریاچه های پلویال در ایران - پادگانه های رودخانه ای در ایران - نهشته های لسی در ایران - مناطق مورفوکلیماتیک ایران در کواترنر - مناطق مورفوکلیماتیک کنونی در ایران - ژئومورفولوژی ساحلی، آنتروپوزیوژنولوژی				
منابع:				
۱- ژروتی، محمد رضا (۱۳۷۸)، ژئومورفولوژی تاریخی ای ایران، تهران؛ سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۲- جداری عیوضی، جمشید (۱۳۸۶)، ژئومورفولوژی ایران، تهران؛ انتشارات دانشگاه پیام نور. ۳- زمردان، محمد جعفر (۱۳۸۱)، ژئومورفولوژی ایران، جلد ۱، فرآیندهای ساختمانی و دینامیک درونی، مشهد؛ دانشگاه فردوسی. ۴- زمردان، محمد جعفر (۱۳۸۱)، ژئومورفولوژی ایران، جلد ۲، فرآیندهای اقلیمی و دینامیک های بیرونی، مشهد؛ دانشگاه فردوسی. ۵- علائی طلاقانی، محمود (۱۳۸۱)، ژئومورفولوژی ایران، تهران؛ نشر قومس. ۶- نگارش، حسین و خسروی، محمود (۱۳۷۷)، کلیات ژئومورفولوژی ایران، زاهدان؛ انتشارات دانشگاه سیستان و بلوچستان.				

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	آب و هوای ایران		
وضعیت پیش نیاز: مبانی آب و هوا (۱) و (۲)	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴		استاد متخصص برای تدریس: اقلیم شناس
اهداف: شناخت آب و هوای ایران و عوامل موثر بر آن و توزیع پراکندگی فضایی آب و هوای ایران			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> ۱- ایران سرزمین تنوع ها. ۲- عوامل اقلیم ایران شامل محلی و بیرونی. ۳- عوامل محلی شامل تاهمواری ها و تابش و پوشش زمین. ۴- عوامل بیرونی شامل همسایه ها و گردش عمومی جو. ۵- همسایه ها. ۶- گردش عمومی جو شامل سیستم های برون حراره مانند رودبادها و سیکلون ها و آنتی سیکلون ها موجهای غربی. ۷- سیستم های منطقه حراره مانند پرفشارهای جنب حراره و کمریند همگرایی حراره ای، رود باد جنب حراره ای. ۸- تابش و تغییرات مکانی و زمانی آن در ایران. ۹- دما و نواحی حرارتی ایران. ۱۰- رطوبت و نواحی رطوبتی ایران. ۱۱- الگوهای فشار و تیپ های هوای ایران. ۱۲- باد و بادهای محلی. ۱۳- بارش و نواحی بارشی. ۱۴- بارش های شدید. ۱۵- نواحی خشک و بیابان. ۱۶- نواحی اقلیمی ایران و روش های طبقه بندی اقلیمی ایران. ۱۷- مخاطرات اقلیمی مانند باد های شدید، باران های سیل سیل آسا، توفان های گرد و خاک، خشکسالی. ۱۸- گرمای و سرما های زودرس. ۱۹- بیانزایی ستعداد های اقلیمی مناطق ایران. 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- علیجانی، بهلول (۱۳۸۶)، آب و هوای ایران، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: جغرافیای جمعیت ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای جمعیت
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان جمعیت یا انسانی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐

اهداف: هدف از این درس آشنایی با شاخص های جمعیتی همچون الگوهای فضایی جمعیت، ساختمن جمعیت، حرکات جمعیت، و همجنین اثر و نتایجی که این عوامل جمعیتی بر ویژگی های اجتماعی - اقتصادی - فرهنگی کشور ایران بر جای می گذارد، می باشد.

سرفصل ها:

- ۱- جغرافیای جمعیت چیست؟
- ۲- پیشینه تاریخی و گذشته نگری جمعیت ایران
- ۳- تعداد و الگوهای توزیعی جمعیت در سطح کشور
- ۴- توزیع فضایی- مکانی جمعیت در سطح کشور
- ۵- ترکیب جنسی و سنی جمعیت ایران
- ۶- ترکیب و وضع سواد و آموزش در ایران
- ۷- ترکیب جمعیت فعال و نیروی انسانی در ایران
- ۸- رشد جمعیت ایران و تحولات دینامیکی آن
- ۹- مهاجرت و تحرک مکانی جمعیت
- ۱۰- مهاجرتهای داخلی - مهاجرتهای خارجی در ایران

منابع:

- ۱- جوان، جعفر (۱۳۸۰)، جغرافیای جمعیت جوان، مشهد: جهاد دانشگاهی مشهد، مشهد.
- ۲- جوان، جعفر (۱۳۶۷)، جمعیت ایران و بستر جغرافیایی آن، مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.
- ۳- زنجانی، حبیب الله (۱۳۷۰)، جمعیت و شهر نشینی در ایران، تهران: دفتر مطالعات و تحقیقات شهرسازی.
- ۴- مهدوی، مسعود (۱۳۷۳)، اصول و مبانی جغرافیای جمعیت، تهران: نشر قومس.
- ۵- فربد، یدالله (۱۳۷۴)، جغرافیای جمعیت، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
- ۶- زلینیسکی، ولبر (۱۳۷۰)، مقدمه‌ای بر جغرافیای جمعیت، ترجمه فیروز جمالی، تهران: سمت.

7- Plane, David & Pogerson, Piter (1994), Geographical Analysis of population.
New York: John Wiley & Sons.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز؛ مبانی جغرافیای اقتصادی	نوع واحد؛ نظری	تعداد واحد؛ ۲	نام درس؛ جغرافیای اقتصادی ایران
نوع آموزش تکمیلی عملی؛ دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت؛ ۳۴		استاد متخصص برای تدریس؛ جغرافیدان اقتصادی
اهداف:			
آشنایی دانشجویان با ویژگی‌های مکانی- فضایی فعالیتهای اقتصادی در بخش‌های مختلف اقتصادی، و بررسی عوامل موثر در شکل پذیری فعالیتهای متأثر از کارکرد های محلی و منطقه ای، و تأثیر انواع فضاها، جریانها و ساختارها، در توزیع جغرافیایی این فعالیتها و عملکردها آنها در مناطق مختلف جغرافیایی ایران.			
سرفصل ها:			
۱- مقدمه؛			
نقش عوامل طبیعی و انسانی در شکل دهی اقتصاد فضا و ایجاد تفاوت‌های اقتصادی بین فضایی؛			
۲- ویژگی‌های توان تولیدی ایران با تکیه بر موقعیت طبیعی و انسانی سرزمنی؛			
۳- کشاورزی؛			
۳-۱- تاریخچه کشاورزی در ایران؛			
۳-۲- توان تولیدی ایران در بخش کشاورزی؛			
۳-۲-۱- آب و هوا و کشاورزی ایران؛			
۳-۲-۲- منابع آب و کشاورزی ایران؛			
۳-۲-۳- منابع خاک و کشاورزی ایران؛			
۳-۲-۴- توان و توزیع جغرافیایی جنگل و مرتع در ایران؛			
۳-۳-۳- ارزش اقتصادی کشاورزی ایران؛			
۳-۳-۱- ایجاد اشتغال و درآمد در فضاهای جغرافیایی ایران؛			
۳-۳-۲- تامین نیازهای مصرفی جمعیت و مواد اولیه برای صنایع؛			
۳-۳-۳- کسب پشتونه ارزی برای کشور از طریق صادرات محصولات کشاورزی؛			
۳-۳-۴- بهره برداری بهینه از منابع آب و خاک؛			
۳-۴- توزیع فضایی انواع تولیدات کشاورزی؛			
۳-۴-۱- زراعت و بازداری؛			
۳-۴-۲- دامداری و دامپروری و پرورش طیور و ...؛			
۳-۴-۳- قطبهای کشاورزی ایران؛			
۳-۴-۶- جهت گیری و ایندۀ تگری به سوی کشاورزی پایدار در ایران؛			
۴- صنایع:			
۴-۱- تاریخچه صنعت در ایران؛			
۴-۲- ویژگیها و توانهای جغرافیایی ایران از دیدگاه توسعه صنعتی؛			
۴-۲-۱- نیروی انسانی مورد نیاز صنایع؛			
۴-۲-۲- تامین سرمایه مورد نیاز صنایع؛			
۴-۲-۳- بازاریابی برای تولیدات صنعتی؛			
۴-۲-۴- گسترش شبکه های ارتباطی؛			
۴-۲-۵- مواد اولیه و منابع معدنی؛			

۴-۲-۶- انرژی؛

۴-۲-۷- جهت دهی و حمایت های دولتی؛

۴-۳- روند توسعه صنعتی و ارزش اقتصادی صنایع ایران؛

۴-۴- جغرافیای صنعتی ایران؛

۴-۴-۱- صنایع استخراجی؛

۴-۴-۲- صنایع کارخانه ای و کارگاهی؛

۴-۴-۳- هنرهای سنتی ایران (صنایع دستی)؛

۴-۵- قطبهای صنعتی ایران؛

۴-۶- تنجناهای توسعه ی صنعتی در ایران.

۵- خدمات:

۵-۱- ویژگیهای ایران در توسعه فعالیتهای خدماتی؛

۵-۲- جغرافیای حمل و نقل در ایران؛

۵-۳- توانمندی و فضاهای گردشگری در ایران؛

۵-۴- بازارگانی و تجارت داخلی و خارجی ایران؛

ج- روش ارائه درس:

برای آشنایی دانشجویان با انواع فضاهای اقتصادی سرزمین ایران، ارائه درس به صورت سمعی و بصری بوده و استفاده از وسائل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point ... از فضاهای متنوع بخش های مختلف اقتصادی، الزامی است. این درس دارای ۴ روز سفر علمی همراه با کار پژوهشی میدانی در فضاهای کشاورزی، صنعتی و معدنی ایران می باشد.

منابع:

۱- مطبوعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، جغرافیای اقتصادی ایران (کشاورزی)، مشهد؛ انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.

۲- مطبوعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۶)، جغرافیای اقتصادی ایران (صنایع)، مشهد؛ انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.

۳- رزاقی، ابراهیم؛ اقتصاد ایران (۱۳۸۵)، تهران: نشر نی.

۴- کریستی ویلسن، ج (۱۳۱۷)، تاریخ صنایع ایران، ترجمه‌ی عبدالله فریار، ناشر وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه.

۵- یاوری، احمد رضا (۱۳۵۹)، شناختی از کشاورزی سنتی ایران، تهران: انتشارات بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

۶- جاسبر سینگ، اس اس. دیلوون (۱۳۷۴)، جغرافیای کشاورزی، ترجمه سیاوش دهقانیان و ...، مشهد؛ انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.

سروفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	جغرافیای سیاسی ایران
وضعیت پیش نیاز:	مبانی جغرافیای سیاسی
نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
اهداف: آشنایی دانشجویان با ساختار و عناصر جغرافیای سیاسی ایران به عنوان مبنای شناختی مدیریت و سازماندهی سیاسی فضا در ایران.	
سروفصل ها: <ul style="list-style-type: none"> - عوامل مؤثر بر پیدایش و بقای کشور و دولت در ایران - ساختار فضائی و هویت ملی و استمرار حکومت ایرانی در بستر تاریخ - موقعیت ژئوپلیتیکی ایران و روابط فضائی با پیرامون - قابلیتها و تنگیهای ژئوپلیتیکی ایران - سرزمین، بنیادهای زیستی و احساس وطن گرانی و عاطفه سرزمینی - ساختار ملت ایران (ریشه شناسی، ساختار اجتماعی و فضائی) - نیروهای همگرا و واگرا در ایران - فرهنگ سیاسی ملت ایران - حکومت در ایران (سیر تکوین- ساختار و سیستم) - ساختار سیاسی فضا (مرکز سیاسی اداری - مرزها- تقسیمات کشوری) - الگوهای توزیع قدرت سیاسی (توزیع ساختی - توزیع فضائی) - نقش آفرینی سیاسی مردم ایران در فرایندهای سیاسی (ملی و محلی) - بررسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران 	
منابع اصلی: <ul style="list-style-type: none"> - حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۵)، جغرافیای سیاسی ایران، تهران: سمت. 	
منابع فرعی: <ul style="list-style-type: none"> - کریمی پور، یدالله (۱۳۷۹)، مقدمه ای بر ایران و همسایگان، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی (واحد تربیت معلم). - مجتبهد زاده، پیروز (۱۳۸۶)، بازیگران کوچک در بازی بزرگ، ترجمه سید عباس احمدی، تهران: انتشارات معین. - مجتبهد زاده، پیروز (۱۳۷۹)، ایده های ژئوپلیتیک و واقعیت های ایرانی، تهران: نشر نی. - امین، محمد (۱۳۸۰)، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران: انتشارات خورشید. 	
5- Mc Lachlan, Keith. (1994). The boundaries of modern Iran. London: UCL press 6- Mojtabeh Zadeh, Pirouz. (2006). Boundary Politics and International Boundaries of Iran. Florida: Universal publisher Bo ca Raton	

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	جغرافیای شهری ایران		
وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای شهری	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴		استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان شهری
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفهوم شهر و عوامل جغرافیایی موثر در پیدایش و توسعه شهرهای ایران و ویژگی های شهر و شهرنشینی ایران در دوره های گذشته تاکنون			
سرفصل ها: <ul style="list-style-type: none"> ۱- تعاریف شهر در ایران ۲- تاریخ شهر و شهرنشینی در ایران ۳- ویژگی شهر و شهرنشینی در دوران باستان تا پیش از اسلام در ایران ۴- ویژگی های شهر و شهرنشینی از اسلام تا حمله مغول ۵- ویژگی های شهر و شهرنشینی از حمله مغول تا قاجار ۶- ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهر و شهرنشینی در دوره قاجار ۷- ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهر و شهرنشینی در دوران پهلوی (اول، دوم) ۸- ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهر و شهرنشینی در دوران جمهوری اسلامی ۹- تأثیرات نفت، اصلاحات اراضی و اقتصاد سیاسی بر پیدایش توسعه و نظام شهری ایران تأثیر طرح های جامعه و سایر طرح های شهری در سازمان و ساختار فضایی - کالبدی شهر در دوره پهلوی و جمهوری اسلامی شبکه و نظام شهری ایران 			
منابع: <ul style="list-style-type: none"> ۱- نظریان، اصغر (۱۳۷۵)، جغرافیای شهری ایران، تهران: انتشارات پیام نو. ۲- مشهدی زاده دهاقانی، ناصر (۱۳۷۵)، تحلیلی از ویژگی های الگوی برنامه ریزی شهری در ایران. ۳- اعتماد، گیتی (۱۳۶۵)، شهر و شهرنشینی در ایران، تهران: انتشارات آگاه. 			

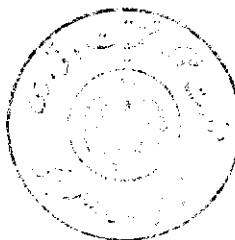
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: جغرافیای روستایی ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: مبانی جغرافیای روستایی
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان روستایی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
اهداف:			
شناخت و دستیابی به درگ عمیق از ویژگیهای روستاهای جامعه روستایی ایران، و تحلیل مسائل، توانمندیها و زمینه های رشد با تکیه بر ویژگیهای کالبدی، اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی، و دستیابی به راهکارهای لازم در زمینه حل مسائل و مشکلات روستاهای.			
سرفصل ها:			
۱- مقدمه؛			
۲- سیر تحول روستاهای (از پیدایش تا دوره معاصر)؛			
۳- بررسی و تحلیل تعاریف عنوان شده از روستا؛			
۴- نقش عوامل طبیعی و انسانی در شکل پذیری روستاهای ایران؛			
۴-۱- نقش عوامل طبیعی در شکل پذیری روستاهای؛			
۴-۲- نقش عوامل انسانی در شکل پذیری روستاهای؛			
۴-۳- طبقه بندی روستاهای بر اساس شکل استقرار؛			
۴-۴- ساختار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی روستاهای؛			
۴-۵- اشکال مالکیت و کاربری اراضی روستاهای؛			
۵- انواع نظام های بهره برداری از اراضی؛			
۵-۱- قشر بندی جامعه روستایی ایران؛			
۵-۲- نظام بهره برداری از منابع آب روستاهای؛			
۵-۳- اشکال بهره برداری در اقتصاد روستایی ایران؛			
۵-۴- زراعت و باغداری؛			
۵-۵- دامداری و دامپروری، پرورش طیور؛			
۵-۶- صنایع روستایی؛			
۵-۷- گردشگری و ...؛			
۶- اثرات اصلاحات اراضی در جامعه روستایی ایران؛			
۷- نقش سازمانهای دولتی در تحولات روستایی ایران؛			
۸- روابط شهر و روستا در ایران؛			
۹- نقش ارتباطات در توسعه روستایی ایران؛			
۱۰- نقش فن اوریهای نوین در توسعه روستایی ایران؛			
۱۱- اشکال مدیریت روستایی از گذشته تا دوره معاصر؛			
۱۲- جمعبندی و نتیجه گیری از مباحث درس.			
ج- روش ارائه درس:			
تنوع شدیدی در انواع فضاهای روستایی ایران مشاهده می شود. به این لحاظ، و برای آشنایی دانشجویان با انواع فضاهای روستایی ایران، ارائه درس به صورت سمعی و بصری بوده و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point ... از انواع فضاهای روستایی کشور الزامی است. این درس دارای ۵ روز سفر علمی همراه با کار پژوهشی			

میدانی در روستاهای ایران می باشد. اگر مدت سفر و پژوهش میدانی به دو تیپ متفاوت از روستاهای کشور اختصاص داده شود، برای دانشجویان بسیار سودمند خواهد بود

منابع:

- ۱- مهدوی، مسعود (۱۳۸۰)، مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران، تهران: انتشارات سمت.
- ۲- حسینی ابری، سید حسن (۱۳۸۰)، مدخلی بر جغرافیای روستایی ایران، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.
- ۳- افراخته، حسن (۱۳۸۲)، جغرافیای روستایی ایران، تهران: انتشارات آذنا.
- ۴- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، برنامه ریزی روستایی در ایران، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۵- لینچ، کنت (۱۳۸۶)، روابط متقابل شهر و روستا در کشورهای در حال توسعه، ترجمه محمد رضا رضوانی و داود شیخی، تهران: انتشارات پیام.
- ۶- یاسوری، مجید (۱۳۸۶)، مقدمه ای بر اقتصاد روستایی با تأکید بر بخش کشاورزی، تهران: انتشارات به نشر.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش حال

برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته ژئومورفولوژی

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش سوم: سرفصل دروس اختیاری

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: اصول و روش‌های مطالعات ناحیه‌ای
■ نوع آموزش تكميلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان منطقه‌ای
اهداف: آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی و روش‌های مطالعات منطقه‌ای و مناطق ایران			
سرفصل‌ها:			
<p>۱- تعاریف و مفاهیم منطقه</p> <p>۲- سیر تحولات منطقه‌ای در جهان</p> <p>۳- شناخت مولفه‌ها و شاخص‌های منطقه‌بندی</p> <p>۴- انواع منطقه مشتمل بر مناطق کارکردی و جغرافیایی، برنامه‌ریزی، همگن، کانونی، صنعتی، کشاورزی، دارای عملکرد ویژه و ...</p> <p>۵- روش مطالعات منطقه‌ای</p> <p>۱-۵-۱- مطالعات طبیعی و محیطی</p> <p>۱-۵-۲- مطالعات جمعیتی و اجتماعی و فرهنگی</p> <p>۱-۵-۳- مطالعات سیاسی و ژئوپلیتیکی</p> <p>۱-۵-۴- مطالعات اقتصادی</p> <p>۱-۵-۵- مطالعات کالبدی</p> <p>۶- روش‌های تحلیل منطقه‌ای شامل:</p> <p>۱-۶-۱- تغییر مناطق توسعه یافته و نیمه توسعه یافته و محروم</p> <p>۱-۶-۲- روش HDI</p> <p>۱-۶-۳- روش تاکسونومی</p> <p>۱-۶-۴- روش امتیاز استاندارد شده</p> <p>۷- مطالعه سابقه منطقه‌بندی در ایران مشتمل بر:</p> <p>۱-۷-۱- مناطق مبنی بر طرح جامع شاهراه‌های کشور</p> <p>۱-۷-۲- مطالعه توسعه محور شرق</p> <p>۱-۷-۳- مطالعات طرح جامع آب</p> <p>۱-۷-۴- مطالعات طرح جامع شاهراه‌های شکور</p> <p>۱-۷-۵- مطالعات طرح کالبدی ملی ایران</p> <p>۱-۷-۶- مطالعات طرح و مکان ۹۰</p> <p>۱-۷-۷- مطالعات مناطق گردشگری کشور</p> <p>۱-۷-۸- بررسی اجمالی از مناطق شمال و جنوبی و غربی و شرقی، مرکزی و جزایر ایران</p>			
منابع:			
<p>۱- زیاری، کرامت الله (۱۳۸۶)، اصول و روش‌های برنامه‌ریزی منطقه‌ای در ایران، یزد: انتشارات دانشگاه یزد.</p> <p>۲- صرافی، مظفر (۱۳۷۵)، مبانی برنامه‌ریزی منطقه‌ای، تهران: انتشارات سازمان برنامه.</p> <p>۳- حسن زاده دلبر، کریم (۱۳۸۰) برنامه‌ریزی ناحیه‌ای، تهران: انتشارات سمت.</p> <p>4- Johnston, R & Others. (1990). Reginal Geography. London: Routledge.</p> <p>5- Horder, Rupert. (2000). Development Geography. London: Routledge.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	مطالعات منطقه ای (خليج فارس)	تعداد واحد:	نوع واحد: نظری	وضعیت پيش نياز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس:		تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒	ندارد ☐
هدایت: آشنایی دانشجویان جغرافیا با ساختار منطقه ای و روش مطالعه آن و تیز شناخت ویژگی ها و مسائل منطقه خليج فارس				
سرفصل ها:				
۱- مفهوم منطقه و جغرافیای منطقه ای از دیدگاه های مختلف ۲- روش مطالعات منطقه ای ۳- مناطق در سیستم جهانی (معرفی مناطق ژئوپلیتیک در جهان) ۴- قلمرو جغرافیایی منطقه خليج فارس ۵- منابع و بنیادهای زیستی منطقه خليج فارس ۶- جغرافیای تاریخی منطقه خليج فارس ۷- مردم، زبان و مذهب در منطقه خليج فارس ۸- جغرافیای سیاسی منطقه خليج فارس (شكل گیری و ساختار نظام دولت) ۹- ژئوپلیتیک خليج فارس و نقش قدرتهای مداخله گر و بیرونی در جغرافیای سیاسی منطقه خليج فارس ۱۰- ابعاد توسعه در منطقه خليج فارس (تاریخچه، چشم انداز آینده) ۱۱- عوامل و عناصر واگرا و همگرا در منطقه خليج فارس ۱۲- شورای همکاری خليج فارس (تاریخچه، انگیزه ها، دستاوردها) ۱۳- اختلافات سرزمینی در منطقه خليج فارس ۱۴- ناسیونالیزم و هویت ملی در منطقه خليج فارس (تاریخچه، چگونگی و پیامدها) ۱۵- تاثیرات جهانی شدن بر منطقه خليج فارس (هویت فرهنگی، بنیادگرایی، روابط جمعیت های بومی و مهاجر) ۱۶- ایران در منطقه خليج فارس (اثرگذاری و اثر پذیری؛ تهدیدها و فرصت ها)				
منابع:				
۱- آنتونی، جاک دیوک (۱۳۵۷)، امارات خليج فارس، پژوهش اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، ترجمه مهدی مظفری، تهران: انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی. ۲- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۴)، خليج فارس و نقش استراتژیک تنگه هرمز، تهران: سمت. ۳- مجتبه‌زاده، پیروز (۱۳۷۹)، خليج فارس، کشورها و مرزها، تهران: مؤسسه انتشارات عطایی. ۴- مجتبه‌زاده، پیروز (۱۳۸۳)، جزایر تنب و ابوموسی؛ رهنمونی در کاوش برای صلح و همکاری در خليج فارس، ترجمه حمیدرضا ملک محمدی نوری، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی. ۵- مجتبه‌زاده، پیروز (۱۳۸۰)، امنیت و مسائل سرزمینی در خليج فارس؛ جغرافیای سیاسی دریایی، ترجمه امیر مسعود اجتهادی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی. ۶- درایسل، الاصدیر، اچ بلیک، جرالد (۱۳۷۴)، جغرافیای سیاسی خاور میانه و شمال آفریقا، ترجمه دره میر حیدر، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی. ۷- روشندل، جلیل و سیف زاده، سید حسن (۱۳۸۲)، تعارضات ساختاری در منطقه خليج فارس، تهران: مرکز پژوهش های علمی و مطالعات استراتژیک خاور میانه. ۸- کمپ، جفری، هارکاوی، رابت (۱۳۸۳)، جغرافیای استراتژیک خاور میانه، جلد اول و دوم، ترجمه سید مهدی				

- متین، تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- ۹- دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی (۱۳۶۳-۱۳۸۵)، مجموعه مقالات اولین تا شانزدهمین کنفرانس‌های خلیج فارس. تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.
- ۱۰- ونقی، محمدباقر (۱۳۸۴). تاریخ خلیج فارس و ممالک همچوار، تهران: سمت.

- 11-Johnston, R-J, & Others. (1990). *Regional Geography*. London: Rout ledge.
- 12-Buzan, Barry and Waever, ole. (2003). *Region and powers. The Structure of International Security*. Cambridge University Press
- 13-Faisal Bin Salman Al-saud. (2003). *Iran, Saudi Arabia and Persian Gulf. Power Politic in Transition*. I.B. Tauris. London and New York

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	نواحی جغرافیایی ایران		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
■ استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان منطقه ای	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد تصویری کامل و جامع از وضعیت جغرافیای ایران به منظور استفاده در امور توسعه و عمران کشور. - شناخت پتانسیل های قسمت های مختلف کشور. 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- تعریف ناحیه و انواع آن مانند ناحی تک معیاری و یا چند معیاری ۲- شاخص ها و معیار های ناحیه بندی ۳- روش های ناحیه بندی ۴- نواحی توپوگرافی ایران ۵- نواحی پوشش گیاهی ۶- نواحی خاک ۷- نواحی اقلیمی ایران ۸- حوضه های ابریز ۹- نواحی اقتصادی ۱۰- نواحی جمعیتی ۱۱- نواحی کشاورزی ۱۲- نواحی جغرافیای ایران مانند نواحی بیابانی و نواحی کوهستانی و غیره ۱۳- استعداد ها و محدودیت های هر کدام از نواحی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- رهنماei، محمدتقی (۱۳۸۴)، توان های محیطی ایران، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	جغرافیا و جهانی شدن
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری تعداد واحد: ۲
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ تعداد ساعت: ۳۴ سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف:	
آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و نظریه های جهانی شدن به ویژه در ابعاد سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و تاثیر آن (جهانی شدن) بر مفاهیم جغایی سیاسی	
سرفصل ها:	
۱- تبیین فلسفی عام گرایی و خاص گرایی ۲- تعریف جهانی شدن و مفاهیم پیرامون آن ۳- نظریه های جهانی شدن ۴- ابعاد جهانی شدن (اقتصادی، سیاسی، امنیتی، فرهنگی و ...) ۵- نولیبرالیسم و جهانی شدن ۶- قدرت و جهانی سازی ۷- ضد جهانی شدن (محلی گرایی و جهانی محلی گرایی) ۸- ابزارهای جهانی شدن (فناوری های نوین اطلاعات و ارتباطات و شرکتهای چند ملیتی در خدمت جهانی شدن) ۹- چالش های کشورها و دولتها در عصر جهانی شدن ۱۰- فرصت ها و تهدیدهای ایران در برخورد با جهانی شدن	
مراجع:	
۱- جانستون، آر. جی و دیگران (۱۳۸۳)، جغرافیاهای تحول جهانی، ترجمه نسرین نوریان، تهران: دوره عالی جنگ. ۲- کاستلز، مانوئل (۱۳۸۰)، عصر اطلاعات: اقتصاد، جامعه و فرهنگ، ترجمه احمد علیقلیان و افسین خاکباز، تهران: انتشارات طرح نو. ۳- گل محمدی، احمد (۱۳۸۱)، جهانی شدن فرهنگ و هویت، تهران: نشر نی. ۴- Murray, Warwick. (2006). Geographies of Globalization. London: Rout ledge Taylor & Francis ۵- Johnston, R. J & others. (2002). Geographies of Global change. London: Blackwell Publishing ۶- Lechner, F. J & Boli, J. (2004). The globalization Reader. London: Blackwell Publishing	

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

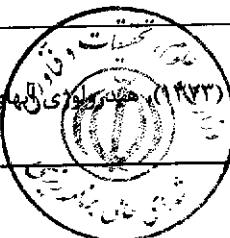
نام درس:	مبانی جغرافیای ارتباطات		
وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
▪ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان انسانی
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم جغرافیای ارتباطات و پراکندگی و گسترش انواع رسانه ها در جهان.			
سرفصل ها:			
<p>۱- جغرافیای رسانه ها (سینما- تلویزیون- اینترنت- ماهواره - موزیک- هنر - تبلیغات - روزنامه ها - مجلات - ویدئو - اینیمیشن و ...)</p> <p>۲- ارتباط رسانه ها با فضا، مکان، فرهنگ، جامعه و هویت</p> <p>۳- فضاهای مکانیکی گوناگون رسانه ها</p> <p>۴- رسانه ها و جهانی شدن</p> <p>۵- رسانه ها در عصر پست مدرن</p> <p>۶- ارتباط میان رسانه ها و تجربیات زندگی روزمره (در شهر، خیابان، منزل و رویا)</p> <p>۷- تولید، توزیع، نمود و مصرف انواع رسانه ها</p> <p>۸- رسانه و رفتار سیاسی - فضای شهر و ندان</p> <p>۹- رسانه و قدرت (تأثیر متقابل بر یکدیگر)</p>			
منابع:			
<p>۱- آبرتس، دیوید س و پاپ، دانیل س(۱۳۸۵). گزیده ای از عصر اطلاعات: الزامات امنیت ملی در عصر اطلاعات. ترجمه علی علی آبادی و رضا نخجوانی. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی</p> <p>۲- دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی(۱۳۸۴). راهبری اینترنت؛ مشارکت فرآگیر. ترجمه علیرضا کاشیان و دیگران. تهران</p> <p>۳- صدقی، مراد علی(۱۳۸۲). تکنولوژی اطلاعات و حاکمیت ملی. چاپ دوم. تهران: انتشارات وزارت امور خارجه</p> <p>۴- عراقچی، عباس(۱۳۷۷). اینترنت عرصه بی جدید در تعامل فرهنگ ها. تهران: مجله سیاست خارجی. سال دوازدهم، تابستان ۱۳۷۷</p> <p>۵- هیکس، ریچارد(۱۳۸۴). بازآفرینی دولت در عصر اطلاعات. تهران: انتشارات شورای عالی اطلاع رسانی</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز: آمار و احتمالات، مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS).	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: تحلیل فضایی
		تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان ریاضی
اهداف: شناخت جغفایا به عنوان یک علم مطالعه پراکندگی ها، اصل و قوانین حاکم بر پراکندگی ها، تخمین داده های جغرافیایی در مناطق فاقد اطلاعات.			
سرفصل ها:			
۱- تعریف علم و جغرافیا ۲- ویژگی های اصلی علم جغرافیا یعنی موضوع هدف و روش کار. ۳- نگرش های مختلف جغرافیا و توکین آنها در طول تاریخ ۴- جغرافیا به عنوان علم پراکندگی ها ۵- داده های فضایی و زمین آمار ۶- اشکال پراکندگی مانند الگوهای تصادفی، پراکنده و مرکزی. ۷- شناسایی الگوهای تصادفی از غیر تصادفی با استفاده از روش های آماری و گرافیکی. ۸- الگوهای نقطه ای و معیار های اندازه گیری ویژگی های آنها مانند تمرکز، فاصله و تصادفی بودن یا نبودن. ۹- الگوهای خطی و شبکه ای ۱۰- الگوهای مساحتی و پلیگون. ۱۱- تغییرات متغیرها بر روی مکان. ۱۲- خود همبستگی فضایی ۱۳- درون یابی ۱۴- روش های مختلف درون یابی مانند روش تیبسن، منحنی های هم ارزش، میانگین و میانه مکانی ۱۵- روش وزن دهن عکس مجدور فاصله ۱۶- روش کریجینگ			
نکته: هر دانشجو موظف است یک تکلیف کلاسی در زمینه یکی از موضوعهای درس به صورت عملی انجام دهد.			
منابع:			
1- Lo, C.P. and A.K.W. Yeung. (2005). Concepts and techniques of Geographical Information Systems. Prentice Hall of India, New Delhi. 2- Fortin, M.J. and M. Dale. (2006). Spatial analysis. Cambridge University Press, Cambridge.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	منابع آب ایران
وضعیت پیش نیاز:	نمودار و نظری
تعداد واحد:	۲
استاد متخصص برای تدریس:	
هیدرولوگ - اقلیم شناس	
اهداف	
<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی با ویژگی های هیدرولوژیک کشور • شناخت منابع آب سطحی کشور و نحوه بهره برداری از آن در کشور • شناخت منابع آب زیرزمینی کشور و نحوه بهره برداری از آن در کشور • آشنایی با نحوه مدیریت منابع آب در کشور 	
سرفصل ها:	
<ol style="list-style-type: none"> ۱. بررسی حوضه های منطقه ای ایران ۲. بررسی تفکیکی حوضه های اصلی منطقه ای ایران ۳. بررسی بارشها جوی در سطح حوضه های آبریز کشور ۴. بررسی جریانهای سطحی در حوضه های آبریز کشور ۵. بررسی جریان آبهای زیرزمینی در کشور ۶. بررسی بیلان آب در کشور ۷. بررسی روشهای استفاده از آبهای سطحی در کشور ۸. بررسی روشهای استفاده از آبهای زیرزمینی در کشور 	
منبع اصلی:	
<ul style="list-style-type: none"> • موحد دانش، علی اصغر (۱۳۷۳)، هیدرولوژی آبهای سطحی ایران، تهران: انتشارات سمت. 	

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

وضعیت پیش نیاز:	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲	نام درس: به پیش نهاد گروه مربوطه
نوع آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان	☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار
اهداف:			
سرفصل ها:			

عنوان و سرفصل های این درس با توجه به تشخیص ضرورت توسط گروه جغرافیای
دانشگاه مربوطه پیشنهاد شده و به تصویب مقام ذی صلاح در آن دانشگاه خواهد
رسید.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس:	به پیش نهاد گروه مربوطه
وضعیت پیش نیاز:	نوع واحد: تعداد واحد: ۲
استاد متخصص برای تدریس:	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐
اهداف:	تعداد ساعت: ۳۴ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
سرفصل ها:	عنوان و سرفصل های این درس با توجه به تشخیص ضرورت توسط گروه جغرافیای دانشگاه مربوطه پیشنهاد شده و به تصویب مقام ذی صلاح در آن دانشگاه خواهد رسید.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای برنامه ریزی آموزش حالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زئومورفولوژی

فصل سوم: سرفصل دروس

بخش چهارم: سرفصل دروس تخصصی - کاربردی

سروفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	ژئومورفولوژی ساحلی ایران		
دروس پیش نیاز:	نوع واحد: نظری - عملی	تعداد واحد: ۲	
ژئومورفولوژی ایران			
استاد متخصص برای تدریس:			
ژئومورفولوگ			
اهداف:			
۱- آشنایی با علم ژئومورفولوژی ساحل ۲- بررسی و مطالعه سواحل ایران و اشکال آن			
سرفصل ها:			
۱- مقدمه و تاریخچه ژئومورفولوژی ساحلی ۲- مفاهیم اصلی در ژئومورفولوژی ساحلی ۳- فرسایش ساحلی و انواع آن ۴- سواحل دریایی خزر ۵- سواحل دریایی خلیج فارس و عمان ۶- اهمیت سواحل ایران از نظر اقتصادی ۷- اهمیت سواحل ایران از نظر توریستی و سیاسی ۸- امواج، جزر و مد و جریانهای دریایی ۹- اشکال ناشی از فرسایش ساحلی ۱۰- مناطق شکل زایی اقلیمی			
عملی:			
۲ روز گردش علمی، بازدید از یکی از سواحل ایران یا اشکال ناشی از سواحل			
منابع:			
۱- ثروتی، محمدرضا و کلتات، دیتر (۱۳۸۱)، جغرافیای طبیعی دریاها و سواحل، تهران: سمت. ۲- زمردیان، محمد جعفر (۱۳۸۵) ژئومورفولوژی ایران: فرایندهای اقلیمی و دینامیکهای بیرونی، مشهد: انتشارات دانشگاه مشهد. ۳- چورلی، ریچارد، استانلی، آلفرد و ساگدن، دیوید (۱۳۸۴)، ژئومورفولوژی (دیدگاه ها)، ترجمه احمد معتمد و ابراهیم مقیمی، تهران: سمت.			
4. Gideon Boske, Lena Lencek, 2001, Beaches. 5. colinD.woodr.ffe, 2002, Coasts: from, process and Evolution 6. Eric Bird, 2008, Coastal geomorphology			

سفرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	ژئومورفولوژی اقلیمی		
نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز:	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
مبانی ژئومورفولوژی، مبانی آب و هواشناسی			
استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ			
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐			
تعداد ساعت: ۳۴			
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐			
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی و کاربردهای ژئومورفولوژی اقلیمی - آشنایی با تاثیرات اقلیم بر ژئومورفولوژی - شناسایی اشکال ناشی از تغییرات اقلیمی 			
سفرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> - بررسی عناصر آب و هوایی شامل تابش، دما، رطوبت، فشار و ... - سیستمهای سینوپتیک - تخریب و هوازدگی شامل اعمال فیزیکی-شیمیایی و زیستی - فرایندهای حمل بر سطح دامنه ها شامل ریزش - لغزش و خزش - عوامل مهم حمل - قلمروهای اقلیمی - اشکال ناشی از تغییرات اقلیمی - تغییرات اقلیمی در دورانهای مختلف زمین شناسی - آثار تغییرات آب و هوایی و شکل زایی - تغییرات اقلیمی در کواترنر با تغییر به ایران 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- چورلی، ریچارد (۱۳۷۹)، ژئومورفولوژی (اقلیم) جلد چهارم، ترجمه احمد معتمد، تهران: سمت. ۲- چورلی، ریچارد (۱۳۸۰)، ژئومورفولوژی (اقلیم) جلد سوم، ترجمه احمد معتمد، تهران: سمت. ۳- معتمد، احمد (۱۳۸۳)، جغرافیای کواترنر، تهران: سمت. ۴- عزیزی، قاسم (۱۳۸۳)، تغییر اقلیم، تهران: نشر قومس. ۵- کوک، روزه (۱۳۸۴)، ژئومورفولوژی اقلیمی، ترجمه فرج الله محمودی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. 			
6. AnderwJ.Hoffman,JhnG.woody, climate chang			
7.chimate chang 2007 Intergovernmental panel of climate change			

سفرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

دروس پیش نیاز: ژئومورفولوژی ایران	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: ژئومورفولوژی مناطق خشک ایران
		آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ
سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐		تعداد ساعت: ۳۴	
اهداف:			
۱- شناسایی شرایط و ویژگی های مناطق خشک ایران و جهان ۲- بررسی مشخصات مناطق خشک ایران ۳- آشنایی با اشکال موجود در نواحی خشک ایران			
سفرفصل ها:			
۱- مفهوم خشکی و شرایط آن ۲- روش های تشخیص مناطق خشک با استفاده از مدل های مختلف ۳- مفهوم خشکی از دیدگاه ژئومورفولوژی ۴- مشخصات عمومی طبیعی مناطق خشک ایران ۵- فرایندهای موجود در مناطق خشک ایران ۶- اشکال ویژه نواحی خشک ایران ۷- علل و عوامل موثر در پیدایش مناطق خشک ۸- مسائل بصری برداری از آب و خاک در مناطق خشک			
منابع:			
۱- تریکار، ظان (۱۳۶۹)، اشکال ناهمواری در نواحی خشک، ترجمه مهدی صدیقی و محسن پورکرمانی، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی. ۲- کردوانی، پرویز (۱۳۸۵)، مناطق خشک، ویژگی های اقلیمی، علل خشکی و مسائل آن، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- کردوانی، پرویز (۱۳۷۳)، مناطق خشک، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.			
4. Arid zone geomorphology	wiley		
5. Arid zone	Titles supplied by John wiley		
6. Andrew warren, pesert geomorphology			

سفرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	ژئومورفولوژی پیشرفته ایران		
دروس پیش نیاز:	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
ژئومورفولوژی ایران			
استاد متخصص برای تدریس:			
ژئومورفولوژی			
اهداف:			
<p>۱- شناخت فرم های کلان فضای ژئومورفولوژی ایران</p> <p>۲- شناخت فرایند های شکلزا در ایران</p> <p>۳- بررسی سیستم های شکلزا درونی و بیرونی موثر در فرم سازی ایران</p>			
سفرفصل ها:			
<p>۱- تاریخچه ژئومورفولوژی در ایران</p> <p>۲- فرایند های دینامیک تکتونیکی در ایران و فرم های ناتعادلی</p> <p>۳- تغییرات اقلیمی دوره ای و تاثیر آن در فرم سازی ساحلی ایران</p> <p>۴- فرم های ناشی از حوادث کاتاسترف در ایران</p> <p>۵- فرم های ناشی از فرایند های مستمر در ایران</p> <p>۶- استثنایگرایی در مرفلولوژی ایران</p> <p>۷- طبقه بندی ایران بر اساس فرایند های شکلزا</p> <p>۸- چند نگارگری (پالمسیست) در ایران</p> <p>۹- فرایند ها و فرم های ژئومورفیک و تاثیر آن شکل جغرافیی کامن های سکونت گاهی در ایران</p>			
منابع:			
<p>۱- عیوضی جباری، جمشید (۱۳۸۳)، ژئومورفولوژی ایران، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.</p> <p>۲- احمدی، حسن (۱۳۸۵)، ژئومورفولوژی کاربردی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.</p> <p>۳- درویش زاده، علی (۱۳۸۲)، زمین شناسی ایران، تهران: انتشارات امیرکبیر.</p> <p>۴- حریریان، محمود (۱۳۶۹)، کلیات ژئومورفولوژی ایران، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.</p> <p>۵- زمردیان، محمد جعفر (۱۳۸۵)، ژئومورفولوژی ایران: فرایندهای اقلیمی و دینامیکهای بیرونی، مشهد: انتشارات دانشگاه مشهد.</p> <p>۶- ثروتی محمد رضا (۱۳۸۱)، ژئومورفولوژی ناحیه ای ایران، تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	تکنیک ترسیم نقشه‌های ژئومورفولوژی
دروس پیش نیاز:	نقشه خوانی - نقشه برداری
نوع واحد: نظری - عملی	تعداد واحد: ۲
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	تعداد ساعت: ۵۱
سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار □	استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوژی
اهداف:	
۱- آشنا نمودن دانشجویان با انواع نقشه و نقشه‌های ژئومورفولوژی و نقشه‌های توپوگرافی ۲- ایجاد توانایی تهیه نقشه‌های ژئومورفولوژی با روش‌های مختلف	
سرفصل‌ها: ۱- نقشه در جغرافیا ۲- نقشه توپوگرافی یا نقشه مادر ۳- تاریخچه نقشه‌های ژئومورفولوژی ۴- روش‌های مختلف تهیه نقشه‌های ژئومورفولوژی ۵- روش تهیه سیستم‌های ارضی ۶- ماهیت نقشه‌های ژئومورفولوژی و تفاوت آن با نقشه‌های زمین‌شناسی ۷- سمبول و نمادها در نقشه‌های ژئومورفولوژی ۸- ارکان نمادین در نقشه‌های ژئومورفولوژی ۹- نمایش ناهمواریها بر حسب فرم ۱۰- نمایش ناهمواریها بر حسب فرآیند	
عملی:	
۱- ترسیم نقشه ژئومورفولوژی با استفاده از یکی از روش‌های زیر حوضه مشخص	
منابع:	
۱- رامشت، محمد حسین (۱۳۸۴)، نقشه‌های ژئومورفولوژی (نماد و مجارها)، تهران: سمت. ۲- رامشت، محمد حسین (۱۳۷۵)، کاربرد ژئومورفولوژی در برنامه‌ریزی (ملی، منطقه‌ای، اقتصادی)، اصفهان: دانشگاه اصفهان. ۳- دانگر، زان (۱۳۸۳)، راهنمای تهیه نقشه‌های موضوعی از تصاویر ماهواره‌ای، مترجم حمید مالمیریان، تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۴- ثروتی، محمد رضا و بهنیانفر، ابوالفضل (۱۳۸۶)، مبانی توصیف و تفسیر نقشه‌های توپوگرافی و زمین‌شناسی، تهران: انتشارات پیام نور.	

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: کاربرد سنجش از دور در ژئومورفولوژی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری - عملی مبانی سنجش از دور	دروس پیش نیاز:
استاد متخصص برای تدریس: متخصص سنجش از دور - ژئومورفولوژی	تعداد ساعت: ۵۱	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف:			
۱- ایجاد توانایی در دانشجویان برای استفاده از داده های ماهواره ای ۲- ایجاد مهارت برای تولید نقشه های کاربردی در ژئومورفولوژی با استفاده از داده های رقومی - ماهواره ای			
سرفصل ها:			
۱- مقدمه و تاریخچه سنجش از دور ۲- منابع انرژی و طیف الکترومغناطیس ۳- آشنایی با عکس های هوایی و تهیه آن ۴- انواع عکس های هوایی و مشخصات آن ۵- نحوه دریافت اطلاعات و تصاویر در سنجش از دور ۶- انواع سکوها و سنجنده ها ۷- سنجنده های چند طیفی، حرارتی و اداری ۸- ماهواره های منابع زمینی و کاربرد آن در ژئومورفولوژی ۹- آشنایی با ماهواره ها ۱۰- سیستم های پردازش داده های ماهواره ای			
عملی:			
استفاده از داده های ماهواره ای در تهیه یک پروژه عملی به کمک نرم افزارهای سنجش از دور			
منابع:			
۱- علیزاده ربیعی، حسن (۱۳۸۴)، سنجش از دور، تهران: سمت. ۲- میدر، پل (۱۳۷۷)، پردازش کامپیوترا تصاویر سنجش از دور، ترجمه دکتر محمد نجفی دیسفانی، تهران: سازمان نقشه برداری کشور. ۳- طاهر کیا، حسن (۱۳۸۲)، اصول سنجش از دور، تهران: انتشارات پیام نور. ۴- علوی پناه، کاظم (۱۳۸۵)، کاربرد سنجش از دور حرارتی و کاربرد آن در علوم زمین، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۵- زبیری، محمد و مجد، علیرضا (۱۳۸۵)، آشنایی با فن سنجش از دور و کاربرد آن در منابع طبیعی، تهران: دانشگاه تهران.			
6. John R Jensen, Remote sensing of the Environment 7. Thomas M. Lillesand, Remote sensing and Image Interpretation			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:			
دروس پیش نیاز: جغرافیای خاکها	نوع واحد: نظری - عملی	تعداد واحد: ۲	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۵۱	استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ	
اهداف:			
۱- آشنایی با انواع فرسایش و روش‌های مبارزه با آن ۲- استفاده از مدل‌های مختلف در برآورد نرخ فرسایش			
سرفصل‌ها:			
۱- فرسایش و حفاظت خاک در دنیا و ایران ۲- فرسایش خاک و انواع آن ۳- فرسایش آبی ۴- فرسایش بادی ۵- معرفی انواع مدل‌های برآورد نرخ فرسایش ۶- روش‌های پیشگیری و مهار فرسایش ۷- روش تهیه نقشه فرسایش خاک			
عملی:			
۱- تهیه طرح‌های حفاظتی و بازدید از پروژه‌ها ۲- برآورد نرخ فرسایش با استفاده از یکی از مدل‌های فرسایش			
منابع:			
۱- رفاهی، حسینقلی (۱۳۷۵)، فرسایش آبی و کنترل آن، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۲- رفاهی، حسینقلی (۱۳۷۵)، فرسایش بادی و کنترل آن، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- کردوانی، پرویز (۱۳۸۷)، حفاظت خاک، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.			
5. pieere Y.Julien, Erosionand sedimentation 6. Virginia castleman, Erosion (Reading Essentials in science)			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

دروس پیش نیاز؛ ندارد	نوع واحد: نظری - عملی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: کارهای میدانی و آزمایشگاهی در ژئومورفولوژی
		تعداد ساعت: ۵۱	استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ
آهداف:			
۱- آشنایی با ابزار اندازه گیری نظیر ارتفاع سنج، شیب سنج- استریوسکوپ- قطب نما و			
۲- آشنایی با روش کار ابزار اندازه گیری به نحویکه بتوانند از آنها در کسب اطلاعات میدانی به راحتی استفاده کنند.			
سرفصل ها:			
۱- کارهای میدانی شامل			
- مشاهده لند فرم ها			
- بررسی اختلاف شکل ناشی از جنس سنگ ها			
- بررسی اختلاف شکل ناشی از تغییر ساختمن			
- برداشت شیب و امتداد لایه ها			
- برداشت نیمرخ های مختلف در روی زمین			
- نحوه برداشت نمونه از رسوبات و نهشته ها			
۲- کارهای آزمایشگاهی شامل			
- کار با توراشمیت و تفسیر برداشت امتداد شیب و خط داده ها			
- تعیین نفوذپذیری، EC.PH و			
- مرفوگوگویی دانه ها			
۳- تهیه نیمرخ های توپوگرافی و برش های زمین شناسی از روی نقشه			
منابع:			
۱- علیجانی، بهلول (۱۳۸۴)، پژوهش های میدانی در جغرافیا، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.			
۲- داگلاس، لوییس و دیگران (۱۳۸۲)، رسوب شناسی کاربردی، رضا موسوی حرمی و اسدالله محبوبی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.			
۳- شاملی، هرود (۱۳۸۲)، رسوب شناسی، ترجمه احمد معتمد، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.			
۴- داگلاس، لوییس و مک کونجی، دیوید (۱۳۸۴)، رسوب شناسی تحلیلی، مترجم: عبدالحسین امینی و محمد زمان زاده، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: ژئومورفولوژی کاربردی	تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری	استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ رئیس: دکتر مصطفی پیرانی
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف: آشنایی با شاخه های مختلف ژئومورفولوژی کاربردی شامل مدیریت محیط- مخاطرات و بلایای زمینی و ارزیابی منابع طبیعی		
سرفصل ها: <ul style="list-style-type: none"> - مشخصات فیزیکی زمین - تغییر شکل سنگ ها و ناهمواری های حاصل از آن - سنگ های آتشفسانی و ناهمواری های آن - سنگ های متبلور و ناهمواری های آن - ناهمواری های ساده و مرکب - ژئومورفولوژی دینلیک - انواع فرسایش: فرسایش آبی- فرسایش بادی- - مخاطرات و بلایای زمینی: زمین لغزش - سیلان- ریزش شرک - شناخت- ارزیابی و قابلیت منابع طبیعی - بررسی میزان فرسایش و تخمین رسوب با استفاده از روش های تجربی و ریاضی 		
منابع: <ul style="list-style-type: none"> - احمدی، حسن (۱۳۸۵)، ژئومورفولوژی کاربردی: بیابان - فرسایش بادی (جلد اول)، تهران: انتشارات دامشگاه تهران. - احمدی، حسن (۱۳۸۵)، ژئومورفولوژی کاربردی: بیابان - فرسایش آبی (جلد دوم)، تهران: انتشارات دامشگاه تهران. - رامشت، محمد حسین (۱۳۷۵)، کاربرد ژئومورفولوژی در برنامه ریزی (ملی، منطقه ای، اقتصادی)، اصفهان: دانشگاه اصفهان. 		
4. R.J.Allison, 2002, Applied geomorphology: theory and practice 5. wiley, Applied geomorphology 6. John Gerrard, Applied geomorphology		

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

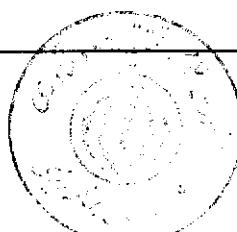
عنوان درس: کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در ژئومورفولوژی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری - عملی	دروس پیش نیاز: مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)
استاد متخصص برای تدریس: متخصص GIS	تعداد ساعت: ۵۱	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف: آشنایی با GIS و کلیه تئوری های موجود و مفاهیم مربوطه.			
انجام یک پروژه تخصصی با GIS جهت آشنایی دانشجویان با کاربردهای عملی آن.			
سرفصل ها:			
۱- تعاریف ارکان GIS			
۲- زیر سامانه های GIS			
۳- پرسشهای ممکن از یک GIS			
۴- محسان و معایب GIS			
۵- مدل مفهومی و منطقی			
۶- مراحل ایجاد و برپایی GIS (تعیین اهداف، انتخاب سامانه، انتخاب سیستم پروژکسیون)			
۷- ساختار داده در GIS و تبدیل آنها			
۸- مدل سازی دنیای واقعی در GIS			
۹- انواع بانکهای اطلاعاتی، طبقه بندی سامانه های اطلاعات جغرافیایی			
۱۰- مدل رقومی ارتفاع (DEM) و روش های تهیه و کاربردهای آن			
۱۱- توانایی های عملیاتی GIS			
۱۲- کیفیت و دقت داده ها			
۱۳- سخت افزار و نرم افزار ارتفاعی			
۱۴- روش های وارد سازی داده ها			
۱۵- ارتباط GPS و سنجش از دور با GIS			
۱۶- ارائه نمونه های کاربردی در زمینه های مختلف ژئومورفولوژی و علوم زمین			
عملی:			
۱- آشنایی و تسلط به یک GIS رسی			
۲- آشنایی و تسلط به یک GIS و کنوری			
۳- اجرای عملیات رقومی سازی			
۴- وارد سازی داده ها و اصلاح آنها			
۵- اجرای عملیات آمار سازی و پردازش داده ها			
۶- اجرای عملیات تجزیه و تحلیل			
۷- اجرای عملیات تهیه نقشه و رسم			
۸- طرح و اجرای پروژه کوچک در زمینه تخصصی ژئومورفولوژی به کمک GIS			
منابع:			
۱- هیود، یان و دیگران (۱۳۸۱)، مقدمه ای بر سیستم های اطلاعات جغرافیایی، ترجمه گیتی تجویدی، تهران: سازمان نقشه برداری کشور.			
۲- بارو، پ. (۱۳۸۶)، سیتم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه حسن طاهر کیا، تهران: سمت.			
۳- رسولی، علی اکبر و دیگران (۱۳۸۵)، تحلیل بر فناوری سیتم های اطلاعات جغرافیایی، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.			
۴- لگ، کریستوفر و هاشمی تنگستانی، مجید (۱۳۸۲)، سنجش از دور سیستم اطلاعات جغرافیایی، ترجمه فرید مر و سروش مدبری، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.			
5- paul Longley, Geographic Information System and Scince			
6- Cynthia A Brewer, Designed Map: A sourcebook for GIS users			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:			
مدیریت منابع آب ایران			
دروس پیش نیاز: مبانی آب و هوا شناسی (۱) و (۲)	نوع واحد: نظری تعداد واحد: ۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	استاد متخصص برای تدریس: هیدرولوگ
اهداف:			
- آشنایی با انواع منابع آب. - آشنایی با مدیریت بهینه بر منابع آب موجود. - آشنایی با کاهش مصرف آب در زمینه های مختلف.			
سرفصل ها:			
1- منابع آب ایران 2- تعاریف و مفاهیم جمع‌آوری آب 3- جمع‌آوری آب برای مصارف مختلف 4- روش‌های مختلف جمع‌آوری آب (مکانیکی، شیمیایی و ...) 5- توزیع زمانی و مکانی آب در ایران 6- محدودیت استفاده از منابع آب 7- مدیریتهای سنی آبیاری 8- شبکه سنتی و پیشرفت سنتی زهکشی 9- سیستم‌های توزیع و بهره برداری از آب در ایران 10- استفاده از آب شور در آبیاری 11- شیرین کردن آب 12- مسائل مربوط به کمیود آب در ایران 13- آلودگی آب 14- راندمان آبیاری 15- روش‌های تامین آب 16- کاهش تلفات آب			
منابع:			
1- گردوانی، پرویز (۱۳۸۶)، منابع و مسائل آب ایران، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. 2- موحدانش علی اصغر (۱۳۸۲)، هیدرولوژی آبهای سطحی ایران، تهران: سمت. 3- ولایتی، سعد الله (۱۳۸۳)، جغرافیایی آبها و مدیریت منابع آب، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی. 4- وزارت نیرو (۱۳۶۹)، گزارش اطلس منابع آب ایران، تهران: وزارت نیرو. 5- رستم افشار، رستم (۱۳۸۶)، اصول برنامه ریزی در منابع آب، تهران: دانشگاه صنعت آب و برق (شهید عباس پور).			
6- A.Dan Tarlock,David H.Getches.James N.corbridge, waterResource management 7- Thomas V.cech, principlesof water Resources: History.Development.Managmentand policy Auther:			

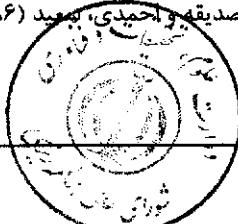
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس: ژئومورفولوژی شهری	عنوان درس: ژئومورفولوژی شهری
دروس پیش نیاز: مبانی ژئومورفولوژی	نوع واحد: نظری تعداد واحد: ۲
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴
استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ	
اهداف: - شناسایی اهمیت ژئومورفولوژی شهری در مطالعات جغرافیایی - شناسایی محدودیت‌های ژئومورفولوژی در توسعه شهری	
سرفصل‌ها: <ul style="list-style-type: none"> - مبانی ژئومورفولوژی شهری - اشکال ژئومورفولوژی مؤثر در توسعه شهرها شامل: دشت‌های سیلابی - مخروطهای آبرفتی - دامنه‌ها و حرکات توده‌ای فرونشست - دامنه‌ها و حرکات توده‌ای - تغییرات بستر رودها - رسوب گذاری و فرسایش خاک - شهرهای ساحلی - ناهمواری‌های تراکمی مؤثر در چشم‌انداز شهرها - ناهمواری‌های کاوشی مؤثر در چشم‌انداز شهرها - نقش ژئومورفولوژی در چشم‌انداز شهری 	
منابع: <ul style="list-style-type: none"> - زمردیان، محمد جعفر (۱۳۸۳)، کاربرد جغرافیای طبیعی در برنامه‌ریزی شهری، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور. - رجائی، عبدالحمید (۱۳۸۲)، کاربرد جغرافیای طبیعی در برنامه‌ریزی شهری و روستایی، تهران: سمت. - شکویی، حسین و موسی کاظمی، مهدی (۱۳۸۶)، مبانی جغرافیای شهری، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور. 	
4- Geologic society of Ameriva, Urban geomorphology 5- onald U.cooke, Urban geomorphology	

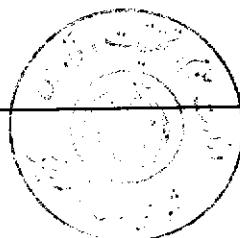
سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	تغییرات محیطی و تکنیک‌های ارزیابی آن				
دروس پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری تعداد واحد: ۲	عنوان درس: استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ	تعداد ساعت: ۳۴		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	اهداف: - آشنایی دانشجویان با تغییرات محیطی و تاثیرات آن بر ژئومورفولوژی - آشنایی با روش‌های ردیابی تغییرات محیطی - آشنایی با تکنیک‌های ارزیابی تغییرات محیطی			
سرفصل‌ها:					
<ol style="list-style-type: none"> ۱- مولفه‌های اصلی سیستم زمین ۲- حاکمیت قوانین خود تنظیمی، آنتروپی، پسخوراند - ترمودینامیک بر سیستم‌های محیطی ۳- آستانه‌ها و حوضه‌های تعادل سیستم‌های محیطی ۴- مقیاس مطالعاتی در تغییرات محیطی ۵- علل تغییرات محیطی شامل: علل کیهانی - اتمسفر - زمینی و فرایندهای خورشیدی ۶- انواع تئوریها و فرضیات در رابطه با تغییرات محیطی ۷- روش‌های ردیابی تغییرات محیطی ۸- دورانهای یخچالی و بین یخچالی ۹- انسان و تغییرات محیطی جدید شامل افزایش گازهای گلخانه‌ای - بیابان زایی - تخلیه لایه ازن با روش‌های اسیدی 					
منابع:					
<ol style="list-style-type: none"> ۱- قنبرزاده، هادی و بهیافر، ابوالفضل (۱۳۸۶)، منابع تغییرات محیطی، مشهد: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد. ۲- منوری، مسعود (۱۳۸۴)، ارزیابی اثرات زیست محیطی، تهران: سینه سرخ. ۳- ماه منیر، فاطمه (۱۳۸۱)، اثرات گلخانه‌ای و ازن سطحی، تهران: مؤسسه نشر جهاد. ۴- بیرون، صدیقه و الحمدی، سعید (۱۳۸۶)، تغییر اقلیم، چالش زیست محیطی قرن ۲۱، تهران: مجمع تشخیص مصلحت نظام. <p>5- William Bibull Geomorphic Responses to climatic change 6- Springer, Global change and Regional Impacts</p>					

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	هیدرولوژی کاربردی		
دروس پیش نیاز: مبانی هیدرولوژی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس:	هیدرولوگ
■ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐			
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با تجزیه و تحلیل آمارهای جوی - آشنایی با روش‌های دبی سنجی و محاسبه سیالابها - آشنایی با تجزیه و تحلیل هیدروگراف‌ها 			
سرفصل‌ها:			
<ul style="list-style-type: none"> ۱- تجزیه و تحلیل آمار بارندگی ۲- رواناب‌ها و عوامل مؤثر در تولید انها ۳- بررسی مختصات حوضه‌های آبی و نحوه محاسبه پارامترهای آن ۴- محاسبه متوسط بارندگی، شدت و سرعت بارندگی ۵- اندازه گیری سرعت و شدت آبهای سطحی ۶- تبخیر و تعرق ۷- عوامل مهم هواشناسی در ارتباط با هیدرولوژی ۸- برآورد ارتفاع رواناب و دبی اوج سیل ۹- هیدرورگراف 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- مهدوی، محمد (۱۳۸۵)، هیدرولوژی کاربردی، جلد اول، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۲- مهدوی، محمد (۱۳۸۶)، هیدرولوژی کاربردی، جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- علیزاده، امین (۱۳۸۲)، اصول هیدرولوژی کاربردی، مشهد: انتشارات دانشگاه مشهد. ۴- موحد دانش، علی اصغر (۱۳۸۲)، هیدرولوژی آبهای سطحی، تهران: سمت. ۵- وزیری، فریبرز (۱۳۸۲)، هیدرولوژی کاربردی در ایران، تهران: سازمان مدیریت و برنامه ریزی. ۶- چو، ۱۹۶۴، Hand book of applied hydrology ۷- John. c maning, 1992, Applied principles of hydrology 			

سوفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	کاربرد ژئومورفولوژی در برنامه‌ریزی محیطی		
دروس پیش نیاز:	دروس پیش نیاز: مبانی ژئومورفولوژی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲
آموزش تكمیلی عملی:	دارد ☒ ندارد ☐	تعداد ساعت:	۳۴
استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوژی			
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با کاربردهای علم ژئومورفولوژی - آشنایی با کاربرد ژئومورفولوژی در برنامه‌ریزی محیطی - آشنایی با کاربرد ژئومورفولوژی در مدیریت محیط 			
Sofصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> - مبنای فلسفی ژئومورفولوژی کاربرد در مدیریت محیط - اصول برنامه‌ریزی محیطی از دیدگاه ژئومورفولوژی - بلایای طبیعی - مفهوم فرسایش - برنامه‌ریزی و سیستم‌های محیطی - روش حوضه‌ای - روش تحلیل منطقه‌ای بر مبنای سیستم‌های اراضی - کاربرد برنامه‌ریزی منطقه‌ای و محیطی - تحلیل سیستمی - مراحل کاربرد ژئومورفولوژی در برنامه‌ریزی 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> - مقیمی، ابراهیم (۱۳۷۸)، کاربرد ژئومورفولوژی در برنامه‌ریزی، تهران: سمت. - زمردیان، محمد جعفر (۱۳۸۵)، ژئومورفولوژی در برنامه‌ریزی محیطی، تهران: سمت. - گودرزی نژاد، شاپور (۱۳۷۷)، ژئومورفولوژی و مدیریت محیط، تهران: سمت. - رامشت، محمد حسین (۱۳۷۵)، کاربرد ژئومورفولوژی در برنامه‌ریزی (ملی، منطقه‌ای، اقتصادی)، اصفهان: دانشگاه اصفهان. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

عنوان درس:	هیدرولوژی		
نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	دروس پیش نیاز:	دروس تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐
مبانی ژئومورفولوژی- مبانی هیدرولوژی	تعداد ساعت: ۳۴	استاد متخصص برای تدریس:	هیدرولوگ
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با منابع آب زیرزمینی و نحوه محاسبه و ردیابی آنها - آشنایی با کیفیت، آلودگی و استخراج منابع آب 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- تعریف، اهمیت و تاریخچه آبهای زیرزمینی ۲- سهم آب زیرزمینی در بیلان آب کره زمین و ایران ۳- آبخانه ها و تقسیم بندی آنها- خواص سازندها در رابطه با آب زیرزمینی ۴- چشممه ها و انواع آن ۵- قنات و اهمیت آن در ایران ۶- رایب هیدرودینامیکی آبخانه ها ۷- ضریب آبداری- ضریب انتقال ۸- ذخیره ویژه و ضریب ذخیره ۹- جریان آب زیرزمینی ۱۰- معادله دارسی ۱۱- معادله پیوستگی در شرایط ماندگار و غیرماندگار ۱۲- جریان یک بعدی - دو بعدی و سه بعدی ۱۳- هنگنی و همسانی سازندها- هیدرولیک چاهها ۱۴- آزمایشات پمپاژ و رودخانه یا کوهپایه- روش تصویر در چاهها - راندمان چاه- روش های حفر چاه ۱۵- کیفیت آب زیرزمینی و روش های مختلف شهر نقشه های مربوطه ۱۶- آلودگی آب زیرزمینی روش های تغذیه مصنوعی آبخانه ها ۱۷- نفوذ آب دریا به آبخانه های ساحلی ۱۸- بالا آمدن آبشور در اثر پمپاژ در آبخانه ها 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- ژیلبرت (۱۳۶۶)، شناخت آب یا هیدرولوژی، ترجمه محمد مهدی فتیره، تهران: دانشگاه تهران. ۲- (۱۳۷۷)، هیدرولوژی صحرائی، ترجمه اصغر اصغری مقدم، تریز: دانشگاه تریز. ۳- فنکاج، هانس لولاف، (۱۳۷۴)، فرنگ هیدرولوژی، ترجمه: کمیته واژه های هیدرولوژی، تهران: وزارت نیرو، استاندارد مهندسی آب. ۴- برسینگتن، ریک (۱۳۷۷)، فرنگ هیدرولوژی صحرائی، ترجمه نصرالله کلانتری، اهواز: دانشگاه شهید چمران. 			

5. Fetter, C.W (2000), Applied Hydrogeology, Prentce Hall.

سرفصل دروس دوره کارشناسی جغرافیا

نام درس: پروژه	تعداد واحد: ۳ نوع واحد: عملی آخر تحصیلی می تواند درس پروژه را انتخاب کند.	تعداد واحد: ۵۱ نوع آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار	استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ
اهداف:			
<p>ایجاد توانایی و شکوفایی قابلیت های تخصصی، کارشناسی و مهارتی دانشجویان به منظور کاربرد آموخته های دانش جغرافیا برای حل مسائل فضایی و بهینه سازی ساختارها و سیستمهای فضایی در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، زیستگاهی، طبیعی و ...</p>			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> - موضوع پروژه باید حل یک مساله فضایی، طراحی یک برنامه، ارائه یک طرح و یا بهینه سازی ساختارها و سیستم های فضایی متناسب با گرایش تخصصی کاربردی مربوطه باشد. - عنوان پروژه با پیشنهاد دانشجویان و تایید استاد راهنمای و تصویب نهایی گروه جغرافیای مربوطه تعیین می شود. - پروژه به صورت فردی یا گروهی (حداکثر ۳ نفر) و به راهنمایی یکی از استاد گرایش تخصصی کاربردی مربوطه توسط دانشجویان اجرا می شود. - بعد مطالعاتی و عملیاتی پروژه به منظور ایجاد و افزایش توان کارشناسی و مهارتی دانشجویان و با هدف کاربردی کردن آموخته های دانش جغرافیا در محیط واقعی باید لحاظ شود. - حتی المقتدر نیازهای بازار کار و سازمانهای اداری و اجرایی مربوطه چه در بخش دولتی و چه در بخش های خصوصی و تعاونی به هنگام پیشنهاد و تصویب پروژه مد نظر قرار گیرد و متقابلاً از همکاری های آنها استفاده به عمل آید. - بعد فضایی جغرافیایی موضوع پروژه در گرایش تخصصی مربوطه مد نظر قرار گیرد و بر حل، بهینه سازی و یا توسعه پایدار یک پدیده فضایی در ابعاد مختلف سکونتگاهی، زیستگاهی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، طبیعی و سرزمنی تاکید شود. - پس از اتمام کار، پروژه در جلسه ای با حضور و ریاست استاد راهنمای، نماینده مدیر گروه جغرافیا و یکی دیگر از استاد گرایش تخصصی کاربردی مربوطه مورد ارزیابی قرار گرفته و نمره آن برای دانشجو (فرد یا افراد گروه) توسط استاد راهنمای تعیین می شود. - توصیه می شود گروه جغرافیا در جلسه مذبور از نماینده سازمانها و دستگاههای اجرایی مربوطه در محل برای حضور و آشنایی با نتایج کار دعوت به عمل آورد. 			